

2013

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

REBEKA SERGAŠ

REBEKA SERGAŠ

KOPER, 2013

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

Zaključna projektna naloga

ZADOVOLJSTVO S TURISTIČNO PONUDBO V
KRAJINSKEM PARKU

Rebeka Sergaš

Koper, 2013

Mentor: viš. pred. mag. Armand Faganel

POVZETEK

Zaključna projektna naloga obravnava turistično ponudbo Krajinskega parka Sečoveljske soline, zavarovana območja ter načrtovanje turizma v njem. Ker je stres iz dneva v dan vedno bolj navzoč, se ljudje pogosteje zatekajo v t.i. zavarovana območja. Krajinski park Sečoveljske soline zajema obilo naravnih in kulturnih vrednot, ki jih je ustvarila narava sama skupaj s pomočjo človekovih rok in trdega dela solinarjev. Te vrednote so edinstven čar številnim obiskovalcem. Ker obravnavamo zavarovana območja, je treba nameniti veliko pozornosti samemu načrtovanju turizma. V nadaljevanju sta prikazani SWOT analiza in trženjska raziskava zadovoljstva obiskovalcev s ponujeno turistično ponudbo. Na osnovi pridobljenih rezultatov so podani predlogi izboljšav, ki jih je treba izpeljati na miren in predvsem naravi prijazen način.

Ključne besede: Krajinski park Sečoveljske soline, turizem, turistična ponudba, zavarovana območja, načrtovanje turizma.

SUMMARY

The bachelor thesis discusses the tourist offer of the Sečovlje Salina Nature Park, protected areas and tourism planning within the park. Stress is more present every day, therefore, people frequently resort to so called protected areas. The Sečovlje Salina Nature Park includes ample natural and cultural values, created by nature itself alongside with the help of human hand and salters' hand work. These virtues are a unique attraction for numerous visitors. Since we are discussing protected areas it is essential to pay great attention to tourism planning. Furthermore, a SWOT analysis is presented along with visitors' satisfaction marketing research of the tourist offer. Based on the obtained result, improvements have been conceded, which must be accomplished in a calm and most of all nature friendly way.

Key words: Sečovlje Salina Nature Park, tourism, tourist offer, protected areas, tourism planning.

UDK: 338.48:339.132:639.1.055.3(043.2)

ZAHVALA

Ob tej priložnosti se želim zahvaliti svojemu mentorju, viš. pred. mag. Armandu Faganelu, za hitro in strokovno pomoč ter usmeritve, ki so pripomogle k boljši izdelavi zaključne projektne naloge.

Posebna zahvala pripada mami Suzani, sestri Lari in ostalim članom družine za moralno podporo v času študija. Prav tako bi se rada zahvalila fantu Matjažu, ker me je med študijem optimistično spodbujal.

Zahvala je namenjena tudi vsem prijateljem in sodelavcem v Krajinskem parku Sečoveljske soline ter ljudem, ki so mi stali ob strani in mi bili v veliko pomoč.

VSEBINA

1	Uvod	1
1.1	Opredelitev problema in teoretičnih izhodišč	1
1.2	Namen in cilji zaključne projektne naloge.....	1
1.3	Metode za doseganje ciljev zaključne projektne naloge	2
1.4	Predpostavke in omejitve zaključne projektne naloge.....	2
2	Krajinski park kot zavarovano območje	3
2.1	Naše soline skozi čas	3
2.2	Lega območja	3
2.3	Infrastruktura v parku	4
3	Turistična ponudba v Krajinskem parku Sečoveljske soline	5
3.1	Primarna turistična ponudba	5
3.1.1	Naravne znamenitosti	5
3.1.2	Kulturne znamenitosti (kulturna dediščina)	6
3.2	Sekundarna turistična ponudba	6
3.2.1	Umetne znamenitosti	7
3.2.2	Dejavnosti v parku.....	10
3.2.3	Dogodki v parku	10
4	Turizem v zavarovanih območjih	11
4.1	Koristi in nevarnosti turizma v zavarovanih območjih.....	11
4.1.1	Potencialne koristi turizma za zavarovana območja.....	11
4.1.2	Potencialne nevarnosti turizma za zavarovana območja	12
4.2	Načrtovanje turizma v zavarovanih območjih	12
4.2.1	Danosti prostora kot osnova turistične ponudbe.....	12
4.2.2	Obiskovalci	13
4.2.3	Zmogljivost prostora.....	14
4.2.4	Vključitev dejavnosti v prostor.....	14
4.2.5	Finančni vidik turizma.....	15
5	SWOT analiza turistične ponudbe v Krajinskem parku Sečoveljske soline	16
5.1	Prednosti in pomanjkljivosti notranjega okolja	16
5.2	Priložnosti in nevarnosti zunanjega okolja	16

6 Trženjska raziskava o zadovoljstvu obiskovalcev s turistično ponudbo v Krajinskem parku Sečoveljske soline.....	18
6.1 Trženjska raziskava.....	18
6.2 Analiza in interpretacija rezultatov.....	18
6.3 Ugotovitve in predlogi izboljšav.....	28
7 Sklep.....	30
Literatura.....	33
Priloge.....	37

PONAZORILA

Slika 1: Struktura anketirancev glede na število obiskov KPSS-ja.....	20
Slika 2: Struktura anketirancev glede na vir informacij o KPSS-ja.....	20
Slika 3: Struktura anketirancev glede na motiv za obisk KPSS-ja	21
Slika 4: Dosežene povprečne ocene posamezne vrste turistične ponudbe v KPSS-ju.....	23
Slika 5: Struktura anketirancev glede na pomanjkljivosti ponudbe v KPSS-ju.....	24
Slika 6: Struktura anketirancev glede na dodatne informacije o KPSS-ju.....	25
Slika 7: Struktura anketirancev glede na moteče elemente v KPSS-ju.....	26
Slika 8: Struktura anketirancev glede na ustreznost turistične ponudbe.....	27
Slika 9: Struktura anketirancev glede na možnost ponovnega obiska KPSS-ja	28
Preglednica 1: Povprečne ocene posamezne vrste turistične ponudbe v KPSS-ju.....	22

1 UVOD

1.1 Opredelitev problema in teoretičnih izhodišč

Turizem postaja vse bolj povezan s kakovostjo življenja. Ljudem ponuja priložnost, da se odcepijo od vsakdanjega življenja in dela, ter zagotavlja počitek, sprostitev in priložnost, da naredijo nekaj drugačnega v novem okolju (Page 2007, 3).

Turistična dejavnost kot sestavljena gospodarska dejavnost obsega poleg osnovnih turističnih dejavnosti (dejavnosti gostinskih prehrabnih in nastanitvenih obratov ter organiziranja in prodaje turističnih potovanj) tudi dopolnilne dejavnosti (igralništvo, zabava, kongresi, prireditve, rekreacija itd.) ter dejavnosti javnega turističnega sektorja (turistična promocija, zagotavljanje informacij in tehnične pomoči turistom itd.). Poleg storitev in blaga, ki jih na turističnem trgu ponujajo zgoraj navedene turistične in s turizmom povezane turistične dejavnosti, trži turizem tudi okolje v širšem smislu besede (naravno in kulturno dediščino, kulturno krajino, kakovost življenja prebivalstva, organiziranost države in lokalne skupnosti ter njun odnos do okolja in do gostov – turistov itd.) (Tkalčič 2002, 34).

V zaključni projektni nalogi predstavljamo Krajinski park Sečoveljske soline s poudarkom na njegovi turistični ponudbi. Krajinski park Sečoveljske soline uvrščamo v zavarovana območja, pri čemer moramo biti pazljivi, saj so naravne danosti pri trženju in izkoriščanju omejene.

Vedno več ljudi, še posebej iz razvitih držav, je pripravljenih nameniti veliko časa in denarja, da bi pobegnili iz vsakdanjega življenja (Ceballos-Lascuráin 1996, 53). Zaradi možnosti sprostitev in drugih dejavnikov se radi zatekajo v tako imenovana zavarovana območja, v katerih lahko naravo popolnoma doživijo in občutijo. Da bi dosegli čim večje zadovoljstvo obiskovalcev parka in s tem poudarili njegovo prepoznavnost in turistično ponudbo, je koristno poznati način načrtovanja turizma v zavarovanih območjih.

1.2 Namen in cilji zaključne projektne naloge

Namen zaključne projektne naloge je na osnovi zadovoljstva obiskovalcev predlagati izboljšave turistične ponudbe Krajinskega parka Sečoveljske soline.

Teoretični cilji zaključne projektne naloge so:

- analizirati sedanje stanje turistične ponudbe Krajinskega parka Sečoveljske soline,
- pokazati, da je kljub omejitvam naravnih, kulturnih in zgodovinskih danosti mogoče razviti dober turizem in s tem zadovoljiti potrebe obiskovalcev parka,
- proučiti, kakšne so potencialne koristi in nevarnosti turizma v zavarovanih območjih,
- proučiti načrtovanje turizma v zavarovanih območjih.

Empirični cilji zaključne projektne naloge:

- ugotoviti zadovoljstvo obiskovalcev parka s ponujeno turistično ponudbo,
- analizirati mnenja in želje obiskovalcev parka,
- opraviti SWOT analizo organizacije in okolja,
- podati predloge za izboljšavo turistične ponudbe.

1.3 Metode za doseganje ciljev zaključne projektne naloge

V teoretičnem delu zaključne projektne naloge smo uporabili metode kompilacije, analize in sinteze. Proučili smo torej dostopno strokovno literaturo, tako domačo kakor tujo, ter članke, ki so zajeti v strokovnih in znanstvenih publikacijah. S pomočjo te metode so izpostavljene različne ugotovitve in trditve avtorjev. Pomagali smo si tudi s spletnimi viri.

V empiričnem delu zaključne projektne naloge smo uporabili predvsem analitično in opisno metodo raziskave. Opredelili smo SWOT analizo, s katero smo prikazali prednosti in slabosti v Krajinskem parku Sečoveljske soline ter priložnosti in nevarnosti v okolici. V trženjski raziskavi je uporabljena metoda osebnega anketiranja, ki je bila izvedena s pomočjo anketnega vprašalnika. Ta je bil izdelan v treh jezikih (slovenščina, italijanščina in angleščina). Izpolnili so ga občasni ali stalni obiskovalci Krajinskega parka Sečoveljske soline na vstopni točki v park.

V anketni vzorec smo zajeli 150 tujih in domačih obiskovalcev Krajinskega parka Sečoveljske soline. Na osnovi anketnega vprašalnika smo pridobili rezultate, ki so pokazatelj zadovoljstva obiskovalcev s ponujeno turistično ponudbo. Zbrane rezultate smo v Microsoft-ovem orodju »Excel« obdelali ter jih v tabelarni ali grafični obliki tudi prikazali. Na temelju pridobljenih rezultatov smo podali predloge izboljšav turistične ponudbe.

1.4 Predpostavke in omejitve zaključne projektne naloge

V zaključni projektni nalogi smo uporabili domačo in tujo literaturo, dostopno v knjižnicah, na sedežu podjetja, na vstopnih točkah v park ter na svetovnem spletu. Predpostavljali smo, da pri zbiranju informacij z anketnimi vprašalniki pri obiskovalcih parka ne bomo naleteli na večje težave, saj je park zelo dobro obiskan. Naša predpostavka se je izkazala za pravilno. Obiskovalci so z veseljem sodelovali in izrazili svoje mnenje in stališča v zvezi z obiskom Krajinskega parka Sečoveljske soline.

2 KRAJINSKI PARK KOT ZAVAROVANO OBMOČJE

2.1 Naše soline skozi čas

Pridobivanje in trgovanje s soljo je bilo v preteklosti današnjega dela slovenske Istre ena od temeljnih meščanskih gospodarskih dejavnosti (Bonin 2009, 6). Solinarstvo in trgovanje s soljo sta bili tako pomembni za razvoj Pirana, da njuno omembo najdemo že v najstarejših ohranjenih piranskih statutih iz leta 1274 (Maslo, Bonin in Hribar 2006).

Najpomembnejše so bile Piranske soline, od katerih so se do danes ohranile le še miniaturne soline v Strunjanu in večje Sečoveljske soline. Z Odločbo Občinskega ljudskega odbora Piran je leta 1961 gospodarska organizacija »Piranske soline« Portorož, takratni nosilec pravice in dovoljenja za izkoriščanje mineralnih surovin, dobila v trajno uporabo zemljišča in stavbe v družbeni lasti, ki jih je podjetje potrebovalo za pridobivanje in predelovanje ter skladiščenje soli. Podjetje Piranske soline se je leta 1967 združilo z Drogo Portorož (Škornik 2008, 32).

Leta 1990 je bil sprejet Občinski odlok Občine Piran o razglasitvi krajinskih parkov Sečoveljske in Strunjanske soline (prav tam, 33).

Leta 1993 Občinski Izvršni svet v resoluciji o pomenu Krajinskega parka Sečoveljske soline izrazi interes, da Droga Portorož upravlja krajinski park in postane nosilec proizvodnje soli na tem območju. Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih pa v solinah opredeljuje tudi prostor za razvoj marikulture in zdraviliškega turizma (prav tam).

Leta 1998 je bil sprejet akt o ustanovitvi podjetja Soline, pridelava soli, d. o. o., hčerinskega podjetja Droge Portorož (prav tam).

Leto kasneje se podjetje Soline, pridelava soli, d. o. o., prijavi na razpis za upravljavca Krajinskega parka Sečoveljske soline in postane njegov skrbnik (prav tam).

20. 4. 2001 Vlada Republike Slovenije sprejme Uredbo o Krajinskem parku Sečoveljske soline z namenom, da zavaruje območje naravne vrednote in ohrani biotsko raznovrstnost tipičnega solinskega ekosistema (Škornik 2008, 34).

V letu 2002 se je ponudil močnejši kandidat, Mobitel, d. d., ki obeta, da bo dolgoročno skrbel za že izdelan program življenja solin v okviru turističnega gospodarstva na slovenski obali (Mencinger 2004, 193).

2.2 Lega območja

Krajinski park Sečoveljske soline s površino približno 650 ha leži na skrajnem jugozahodnem delu Slovenije, tik ob meji z Republiko Hrvaško, v južnem delu občine Piran. Na severu je

območje solin omejeno s strugo Jernejskega potoka, z Lucijo in s Portorožem jih predeljuje polotok Seča. Na vzhodu mejijo soline v večjem delu na nasip bivše ozkotirne železnice in se mimo Sečovelj odpirajo proti dolini Dragonje. Na jugu jih obliva reka Dragonja, na zahodu območje solin varujejo morski nasipi v Piranskem zalivu. Severni del parka, kjer še poteka aktivna pridelava soli, se imenuje Lera. Od južnega dela parka, imenovanega Fontanigge, ga deli struga potoka Drnica. Sečoveljske soline so skupaj s Strunjanskimi solinami še dandanes najbolj severno ležeče še delujoče soline v Sredozemlju (Sovinc 2003, 6).

Posebno prednost jim daje to, da se sol še prideluje po več stoletij starih postopkih (tradicionalna pridelava soli). Pri tej trditvi lahko izpostavimo primerjavo s solinami v Cervii (Italija), v katerih poteka mehanizirana pridelava soli. Tradicionalen način pridelave soli, ki je namenjen predvsem turizmu, poteka le v manjšem delu solin (Parks.it. 2013).

2.3 Infrastruktura v parku

Infrastruktura Krajinskega parka Sečoveljske soline zajema objekte, kanale, solna polja in nasipe, ki so bili in so še dandanes potrebni za izvajanje tradicionalnega postopka pridelave soli. Infrastruktura vključuje tudi ostanke objektov oziroma ruševine (KPSS 2011, 19).

Infrastrukturo predstavljajo tudi objekti parka, ki omogočajo delovanje, obiskovanje, ogledovanje in doživljanje parka. To so upravni objekt, objekti za podajanje informacij (multimedijski center in razgledna ploščad), Muzej solinarstva, trgovina in razstavni prostor v objektu Caserma, informacijski točki na obeh vhodih v park (Lera in Fontanigge), informativne table in drugi znaki ter pešpoti in kolesarske poti za obiskovanje in ogledovanje parka (prav tam).

Infrastruktura zajema tudi opremo, ki omogoča varno vožnjo po vodi. Ta je namenjena obiskovalcem, ki v park pridejo z ladjo Solinarko, in upravljavcem parka, ki izvajajo vodnogospodarske javne službe. V tako imenovano vodno infrastrukturo uvrščamo tudi nasipe in kanale (prav tam).

Območje Lera ima oskrbo z električno napeljavo, medtem ko na območju Fontanigg elektrike ni. Območje Lere ima urejeno oskrbo z vodo, na Fontaniggah, vključno z objektom Muzeja solinarstva, pa vodovodnega priključka ni (prav tam).

Za obiskovalce Lere, solinarje in receptorje so urejena stranišča, priključena na kanalizacijski sistem, oziroma so postavljena posamezna kemična stranišča. Internetna povezava je urejena za upravo parka in pridelavo soli na Leri (prav tam).

3 TURISTIČNA PONUDBA V KRAJINSKEM PARKU SEČOVELJSKE SOLINE

Aktivna vloga turistične ponudbe se kaže v stalnem inovativnem pristopu, investicijah v izboljšanje kakovosti in raznolikost ponudbe ter nenehnem uvajanju novih turističnih proizvodov, ki inducirajo nova turistična povpraševanja (Nemec Rudež in Bojnec 2007, 2). Posebej pripravljena turistična ponudba skuša pritegniti čim več obiskovalcev in spodbuditi turistično povpraševanje po točno določenih lokacijah oziroma vrstah turizma (Mihalič 2008, 67). Ponudniki morajo nuditi takšne izdelke, storitve ali doživetja, ki bodo modernim turističnim porabnikom zagotavljala maksimalno doživetje (Konečnik Ruzzier 2010, 2).

3.1 Primarna turistična ponudba

Nemec Rudež in Bojnec (2007, 77) trdita: »Za primarno turistično ponudbo je značilno, da ni nastala zaradi turizma, saj je ni proizvedel človek (naravne privlačnosti) ali pa jo je ustvaril človek v preteklosti in je danes ne more več ustvariti z enako uporabno vrednostjo (kulturne in zgodovinske privlačnosti).«

3.1.1 Naravne znamenitosti

Največ izkušenj z vključevanjem naravnih vrednot v turistično ponudbo ima Krajski park Sečoveljske soline, ki že dlje časa ponuja strokovno vodene obiske parka in druge turistične produkte (Jurinčič 2011, 99). Enkratno solinsko okolje privablja številne obiskovalce, predvsem tiste, ki si želijo oddahniti od stresnega vsakdana in iščejo območja, kjer se lahko sprostijo (KPSS 2013, 36).

Geister (2004, 22) presoja življenjska okolja rastlin in živali po njihovem nastanku, po tem, ali jih je ustvarila narava brez človekovega posredovanja ali pa so nastala kot posledica kultiviranja narave. Izrazito kulturnega izvora so vsi prekopi, nasipi ter solinska polja z gredami, zbiralniki in jarki. Drugotna življenjska okolja so somornična in sladkovodna močvirja, peščine, slane luže ter slani travniki (Geister 2004, 22).

Za slana tla so v solinah značilne slanuše. Slanuše (halofiti), kot imenujemo slanoljubne rastline, so predstavniki semenk in prenesejo velike koncentracije soli (Škornik 2008, 88).

Ob obisku solin lahko poleg množice galebov opazujemo tudi male bele čaplje, navadne čigre, beločele deževnike in druge pernate prebivalce (Gogala 2003, 134). V območju Krajinskega parka Sečoveljske soline lahko naletimo na močvirsko sklednico, krastače in zelene rege, pa tudi na vrtno rovke, ježe, hišne in pritlikave miši, podgane, netopirje, srnjake, lisice in poljske zajce.

3.1.2 Kulturne znamenitosti (kulturna dediščina)

Pod kulturne znamenitosti uvrščamo vse tiste znamenitosti, ki niso bile zgrajene za privabljanje turistov.

V turizmu je poleg naravnih vrednot kulturna dediščina kljub sodobnemu trendu uvajanja številnih ustvarjalnih atrakcij in globalizacije še vedno med najpomembnejšimi osnovnimi viri regije za oblikovanje turistične ponudbe (Jurinčič 2009, 60). Sibila Lebe (2008, 39) poudarja, da je kulturna dediščina eden najbolj prepoznavnih in uporabljenih elementov kulturnih dobrin v turistični ponudbi.

V turistično ponudbo Krajinskega parka Sečoveljske soline uvrščamo kulturno dediščino z edinstvenim pomenom.

Območje kanala Giassi in Cavane 131 pokriva Muzej solinarstva (Žitko 2009, 35). Sestavljajo ga obnovljene solinarske hiše z muzejsko zbirko in solno polje z značilno vetrnico. V prvi hiši je stalna etnološka zbirka, po vsebini rekonstrukcija solinske hiše. Druga je namenjena spravilu orodja, skladiščenju soli ter prostorom za solinarje in udeležence mednarodnih delovnih taborov (Žagar 2006, 10). Nadstropje solinarske hiše je bilo razdeljeno v kuhinjo in dve spalnici, ki sta bili namenjeni bivanju solinarjeve družine. Pozornost obiskovalcev pa pritegnejo predvsem prostori kuhinj z odprtimi ognjišči, stenski omarami in nišami ter zanimivimi in živahnimi stenskimi poslikavami. V stavbi je arheološka razstava, s pomočjo katere si obiskovalci lažje predstavljajo zgodovinski oris solinarstva.

Leta 2002 je bil ob kanalu Giassi zgrajen lesen pomol, namenjen pristajanju plovil, ki prevažajo obiskovalce Muzeja solinarstva (Žagar 2006, 11). V prihodnjih letih je predvidena širitev Muzeja solinarstva z muzejskimi, pedagoškimi, raziskovalnimi in drugimi dejavnostmi.

Ko govorimo o vnosu turizma v soline Fontanigge, je treba istočasno poudariti, da pridejo v poštev le izrazito mehke oblike, predvsem v smislu strokovno vodenih ogledov naravnih vrednot in kulturne dediščine, pri katerih je treba upoštevati omejene in strogo varovane cone parka (Žitko 2009, 35).

3.2 Sekundarna turistična ponudba

Za sekundarno turistično ponudbo je značilno, da jo človek lahko proizvede z določeno kakovostjo in v zahtevani količini (Nemec Rudež in Bojnec 2007, 77). Sekundarno turistično ponudbo sestavljajo umetne znamenitosti, razne dejavnosti in posebni dogodki, ki se odvijajo v parku.

3.2.1 Umetne znamenitosti

K umetnim znamenitostim prištevamo vse znamenitosti, ki so nastale v sedanjem času, izključno za privabljanje več obiskovalcev (Šturm in Ruzzier 2010, 14).

Med slednje uvrščamo Multimedijski center, galerijo Caserma, razgledno ploščad, trgovino Lera, terme Thalasso Spa Lepa Vida in okrepčevalnico Fioret.

Multimedijski center

V večjem prostoru je urejena dvorana za projekcijo filmov. Dvorana je primerna tudi za predavanja in predstavitve. V njej so prisotni panoji z različnimi vsebinami o soli, solinah in solinarstvu ter predmeti, povezani z omenjeno tematiko. V delu dvorane sta tridimenzionalna maketa Krajinskega parka Sečoveljske soline ter manjša izvedba za slepe in slabovidne, ki je ponazorjena z Braillovo pisavo.

Obiskovalci si lahko s pomočjo makete predstavljajo delovanje solin v čisto drugačni luči, saj so na njej prikazani ne le solinarske hiše, ruševine in sprehajalne poti, ampak tudi tok in kroženje vode, ki ga ponazarjajo svetlobna vlakna.

Galerija Caserma

Galerija »Caserma« stoji na območju nekdanje stražarnice na Leri, kjer je tudi trgovina. V galeriji svoje slike, mojstrovine in razna dela razstavljajo priznani umetniki kot tudi tisti, ki še niso imeli priložnosti pokazati svojega umetniškega navdiha.

Razgledna ploščad

Razgledna ploščad se nahaja na strehi stavbe, v kateri so zajeti prostori uslužbencev podjetja Soline, pridelava soli, d. o. o. Z razgledne ploščadi je pogled na Sečoveljske soline in Krajinski park še lepši. V bližnji prihodnosti bodo omenjeno turistično točko popestrili s postavitvijo panoramskega teleskopa, ki bo obiskovalcem nudil večje doživetje samega parka.

Trgovina Lera

Nedvomno je, da mora biti v kompleksu prisotna trgovina, ki turistom nudi blago za široko potrošnjo (Jadrešić 2001, 220). Trgovina Lera je v prenovljeni solinski stavbi. V pritličju je trgovina s soljo, s soljo povezanimi izdelki in drugimi lokalnimi proizvodi (Parki v Sloveniji 2006). Veriga prodajaln je razporejena po celotni Sloveniji. Prijetne prodajalne z napisom »Piranske soline« v Ljubljani in drugod ponujajo množico spominkov v tako lični embalaži,

da se jim skoraj ni mogoče upreti in so izredno primerni za zvedave turiste, ki si želijo nekaj posebnega (Zwingle 2007, 44). Ponudbo bogatijo tri blagovne znamke.

Blagovna znamka Solnce zajema naslednje izdelke: Solni cvet in piransko sol z geografskim poreklom. Poleg naštetega ponuja tudi temno čokolado s solnim cvetom, lesen mlinček za sol, namizno solnico s pokrovom ali žličko, porcelanasti terilnik, predpasnik itd.

- Solni cvet

Drobni piramidasti kristali bele do roza barve so najdragocenejši pridelek solinarjev. Na gladini slanice nastajajo le ob brezvetrju, saj jih zmoti že najmanjši val. Ko pride čas žetve, jih v tankem sloju na površini solnih polj nežno poberejo z v mrežo uokvirjeno lopatko. Uporabljajo ga sladokusci in izvirne kuhinje – kot nepogrešljiv dodatek, ki s svojim okusom harmonično dopolni jedi (Soline, pridelava soli, d. o. o., 2006).

- Piranska sol z geografskim poreklom

Za ta vrhunski izdelek z večletno tradicijo so leta 2005 uspešno opravili certifikacijo podjetja Bureau Veritas, pooblaščen certifikacijske hiše Ministrstva Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Vsako živilo z označbo o geografskem poreklu mora zadostiti strogim pravilom. Tako so na geografsko območje vezani vsi postopki njegove pridelave, predelave in priprave za trg, samo živilo pa mora poleg tega imeti lastnosti, ki so rezultat naravnih in človeških dejavnikov istega območja. Piranska sol z geografskim poreklom je lahka, nerafinirana in bogata z minerali morja. Izredni okus dopolnjuje v kristalih ujeta matična voda. V povprečju ima bogatejšo mineralno sestavo kot rafinirana morska sol in je primerna za vse vrste naravne prehrane. Poda se jedem, pri katerih obdelava ne uničuje izvirnega okusa, ampak mu doda pridih območja, od koder prihaja (Soline, pridelava soli, d. o. o., 2006).

Blagovno znamko Lepa Vida poleg solinskega blata in slanice dopolnjujejo tudi solni piling za telo, sol za kopel, masažna rokavica, rastlinsko milo, brisače, kopalne plašče, copate ter toaletne torbice.

- Solinsko blato – fango

Solinsko blato je s slanico – matično vodo prirojeni sediment flišnatega in ilovinatega istrskega zaledja, ki vsaj dve leti zori v solinskih bazenih, kjer se navzame mineralov v visokih koncentracijah. Že dolgo je solinsko blato znano in priznано sredstvo za izboljšanje splošnega počutja, krepitev imunskega sistema ter vračanja kožnega tonusa. Uporablja se ga lahko v boju proti celulitu in tudi pri preoblikovanju telesa kot del shujševalnega programa (Soline, pridelava soli, d. o. o., 2010).

- Slanica – matična voda

Ker je pridobljena le na naraven način, slanica Piranskih solin ohranja vse pomembne snovi. Je izredno bogata z minerali broma, joda ter magnezija, hkrati pa ne vsebuje umetnih dražilnih mineralnih olj (Soline, pridelava soli, d. o. o., 2010).

Slanica in solinsko blato oziroma fango sta registrirana kot naravno zdravilna dejavnika za bolezni lokomotornega aparata, predvsem za bolezni sklepov, in mišic, po raznih operacijah, pa tudi za kožna obolenja (Mužič 2013, 9).

Blagovna znamka KPSS označuje edinstveno območje neprecenljive vrednosti z vidika etnološke, arheološke, zgodovinske in krajinske dediščine. Navdih za žlahtne spominke je prav posebna zakladnica rastlinskega in živalskega sveta, ki ga ustvarja edinstven solinski ekosistem (Soline, pridelava soli d. o. o., 2013). Med zanimive spominke uvrščamo torbo KPSS, skodelico KPSS in razne knjige, ki opisujejo soline in Krajinski park Sečoveljske soline v celoti.

Terme Thalasso Spa Lepa Vida

Prvi primer v Evropi »Thalasso Spa na prostem« se nahaja v Sloveniji (Bussini 2013). Nova destinacija na področju termalnega in Spa turizma se razteza na štiri tisoč kvadratnih metrih površin in je umeščena na področju opuščenih solinskih bazenov v predelu, imenovanem Lera, kjer še vedno poteka aktivna pridelava soli.

Termalni kompleks Lepa Vida je razdeljen na dva dela, in sicer na medicinsko-terapevtski del, v katerega je mogoče vstopiti po opravljenem zdravniškem pregledu v termah, ter na del, ki je namenjen sproščenemu kopanju v bazenih z morsko vodo. Do Lepe Vide se je mogoče pripeljati po morju z ladjo, za kar so uredili poseben pomol, ali pa po utrjeni poti z električnim avtomobilom (Gorjanc 2013).

Okrepčevalnica Fioret

Nekoč je bila v spodnjem delu upravne stavbe menza, namenjena solinarjem, danes je v tem prostoru prijetna okrepčevalnica Fioret, ki obiskovalcem nudi raznoliko izbiro osvežilnih pijač in pripravljenih jedi. Za obiskovalce ni dovolj, da preženejo lakoto in žejo, zanje uživanje jedi in pijače pomeni tudi pridobivanje poglobljenega znanja o lokalni in regionalni kuhinji ter kulturi turistične destinacije.

3.2.2 Dejavnosti v parku

Med obiskom parka se lahko obiskovalci ukvarjajo z različnimi dejavnostmi. Mednje uvrščamo snemanje in fotografiranje ter mehke oblike rekreacije. Najzanimivejša dejavnost, ki v vročih poletnih dneh pritegne največ pozornosti, je »Solinarski doživljaj«.

Solinarski doživljaj »Postani solinar za en dan«

Ponudba vključuje sprejem skupine in predstavitev Krajinskega parka Sečoveljske soline. Solinarski doživljaj, ki so ga v Krajinskem parku Sečoveljske soline poimenovali »Postani solinar za en dan«, je namenjen predvsem obiskovalcem, ki si želijo spoznati delo solinarja ter se preizkusiti v pobiranju soli s tradicionalnimi solinarskimi orodji.

Snemanje in fotografiranje v komercialne namene

Sečoveljske soline so privlačna in prepoznavna krajinska podoba za reklamna sporočila ter ustrezno okolje za snemanje filmov. Vsako leto je izkazano zanimanje za pet do deset tovrstnih snemanj (KPSS 2011, 18).

Rekreacija

Rekreacija v tradicionalnem pomenu besede opredeljuje vrsto športnih prireditev in dogodkov, ki zahtevajo napore telesne dejavnosti (Eagles in McCool 2002, 11). V Krajinskem parku Sečoveljske soline se lahko izvajajo mehke oblike rekreacije, ki ne vplivajo na ogroženost narave in dela solinarjev. Posamezniki ali manjše skupine, praviloma do 15 oseb, izvajajo fizično rekreacijo (kolesarjenje, hojo, tek in podobne dejavnosti). Nekateri izvajajo tudi jogo in druge oblike meditacije za duhovno sproščanje (KPSS 2011, 16).

3.2.3 Dogodki v parku

V parku so pogoste razstave umetniških del ali izobraževalnih vsebin, ki se izvajajo v prodajni galeriji Caserma ali v Multimedijem središču. V sklopu tega središča so v dvorani ali pred njo občasno tudi umetniške predstave ali nastopi kantavtorjev. Ob solinarskem prazniku in dnevu odprtih vrat muzejev (muzejska noč) sta organizirana brezplačen vstop in vodenje po muzejski zbirki. V parku redno ustvarjajo svoje umetnine priznani umetniki. Umetnine so razstavljene v galeriji Caserma, občasno pa na slikarski delavnici Ex-Tempore, ki jo pripravlja lokalno Turistično društvo Taperin. Po predhodnem soglasju in pogojih, ki jih postavi upravljavec parka, potekajo v parku tudi poročni obredi, ob upoštevanju omejitev glede števila in gibanja udeležencev, pravila obnašanja in fotografiranja. V parku poteka tudi *Team Building*, zabavna igra solinarjev (KPSS 2011, 18).

4 TURIZEM V ZAVAROVANIH OBMOČJIH

Dudley (2008, 8) opredeljuje zavarovano območje kot jasno definiran geografski prostor, ki ga upravljajo z uporabo pravnih ali drugih učinkovitih sredstev z namenom dolgotrajne ohranitve narave, ekosistema in kulturnih vrednot.

Zavarovana območja, posebej to velja za krajinske parke, niso izolirana od okolice, kot se to pogosto napačno razume. So »parki za življenje«: življenje človeka v sožitju z naravo. So model trajnostnega razvoja in učilnica primernega odnosa do narave in naravnih virov. Poleg osnovnega poslanstva zavarovanih območij, ki je v varstvu pestrosti vrst in njihovih življenjskih prostorov, so to tudi območja trajnostnega izkoriščanja naravnih virov ali trajnostnih oblik turizma in (pasivne) rekreacije, mesta duhovne sprostitev in doživljanja narave, znanstvenega in raziskovalnega dela ter kulturnih dogodkov, okoljske vzgoje in osveščanja javnosti (Morgan 2003, 1).

Zavarovana območja zagotavljajo tudi koristi na področju zdravja, predvsem zaradi okoljskih storitev in biotske raznovrstnosti, ki jih vsebujejo, ter duševno in telesno sprostitev (Stolton in Dudley 2010, 14).

4.1 Koristi in nevarnosti turizma v zavarovanih območjih

Turizem v zavarovanih območjih lahko predstavlja potencialne koristi in nevarnosti, tako v narodnih, regijskih in krajinskih parkih.

4.1.1 Potencialne koristi turizma za zavarovana območja

V veliki meri predstavlja turizem pomemben dejavnik za ohranjanje naravne in kulturne dediščine v zavarovanem območju. Turizem prav tako izboljšuje ekonomske možnosti ter kakovost življenja v domači lokalni skupnosti. Ko govorimo o razvoju turizma, moramo upoštevati naslednje dejavnike (Gosar 2004, 16):

- *zavarovanje narave in kulturne dediščine* – ohranjanje ekoloških procesov in biotske raznovrstnosti ter varovanje kulturne dediščine, komuniciranje in interpretiranje vrednot naravne in kulturne dediščine, podpiranje lokalne infrastrukture itd.;
- *izboljšanje ekonomskih možnosti* – nudi možnost zaposlitve in večja lokalne prihodke, spodbuja promocijo lokalnih dobrin in viša lokalni standard itd.;
- *izboljšanje kakovosti življenja v domači lokalni skupnosti* – podpira estetske, duhovne in druge vrednote ter okoljsko ozaveščenost obiskovalcev in prebivalcev, spodbuja razvoj kulture, obrti in umetnosti, dviguje izobrazbeni nivo in raven ozaveščenosti, lokalno prebivalstvo spodbuja k vrednotenju lokalne kulture in okolja.

4.1.2 Potencialne nevarnosti turizma za zavarovana območja

Turizem v zavarovanih območjih poleg zgoraj navedenih koristi lahko prinaša tudi potencialne nevarnosti oziroma stroške za zavarovana območja. Med slednje uvrščamo (Gosar 2004, 16):

- *obremenitve okolja* – ureditev novih poti, odvržene smeti, gneča, vznemirjenje živali, onesnaževanje vode, tal in zraka, vnos semen, plesni in eksotičnih vrst, vandalizem, izguba habitatov, erozija itd.;
- *finančne obremenitve* – Turizem prinaša povečano povpraševanje po dobrinah in storitvah, ki se z naraščanjem števila obiskovalcev stalno povečuje. To lahko pomeni splošno zviševanje cen in davkov, kar je lahko velika obremenitev za prebivalce. Povečan obisk pomeni tudi naraščanje stroškov upravljanja zaradi novih potreb po zaposlovanju in storitvah. Upravljavec mora zato najti pravo ravnovesje med obremenitvami – stroški in koristmi.
- *družbene obremenitve* – Povečan obisk turistov lahko pomeni precejšnjo obremenitev za lokalno skupnost, boj za rekreacijski prostor in druge storitve. Slabo načrtovan turizem lahko pomeni onesnaževanje z odpadki, hrup, gnečo, vandalizem ipd. Če pride do takih posledic, je pod vprašaj postavljena lokalna podpora ciljem zavarovanja.

4.2 Načrtovanje turizma v zavarovanih območjih

Vsako zavarovano območje potrebuje načrt upravljanja, v katerem so opisani turistični in podobni dogodki. Načrt opisuje zeleno prihodnje stanje ter najbolj učinkovite in sprejemljive načine za doseg ciljev. Vključuje tudi podrobne cilje, ki se določijo na podlagi ustavnih aktov (Eagles, McCool in Haynes 2002 v Faganel in Trnavčevič 2012, 22).

Krajinski park Sečoveljske soline stremi k naslednjim ciljem (KPSS 2011, 32):

- ohranitev naravnih vrednot, vrst in habitatnih tipov ter krajine,
- omogočanje doživljanja in spoznavanja parka,
- prispevanje k uresničevanju ciljev javnega interesa z drugih področij,
- omogočanje povezanosti lokalnega prebivalstva s parkom.

4.2.1 Danosti prostora kot osnova turistične ponudbe

Pri načrtovanju turizma v zavarovanem območju mora upravljavec zavarovanega območja opraviti obširno analizo, s katero ugotovi danosti in potencialne prostora za razvoj turizma. V Krajinskem parku Sečoveljske soline lahko danosti prostora glede na njihove vrednote razdelimo v sklope glede na njihov značaj:

- naravne danosti (rastišča, živalstvo, gnezdišča, vode ...),
- zgodovinske danosti,

- rekreacijske danosti (hoja, tek, kolesarjenje, joga ...),
- prireditve (razstave umetniških del, predstave in nastopi, izobraževalne delavnice ...),
- razni dogodki v parku (solinarski praznik, poročni obredi ...),
- ponudba hrane.

Pomembno je, da upravljavec parka že dosedanjim danostim doda tudi tiste, za katere ocenjuje, da bi obogatile sedanjo turistično ponudbo in jo s tem naredile privlačnejšo. Ob tem mora kljub razvoju turizma upoštevati načela ohranitve naravnih vrednot, vrst in habitatnih tipov ter krajine parka.

4.2.2 Obiskovalci

Privlačnost zavarovanih območij se skriva v tem, da obiskovalcem nudijo dejavnosti, ki so povezane z doživljanjem narave, pridobivanjem novih znanj in rekreacijo na prostem.

V zavarovanih območjih je koristno obiskovalce skrbno usmerjati, njihov obisk omejiti in na določenih območjih tudi prepovedati.

Obiskovalce usmerjamo s pomočjo metode coniranja, ki geografsko določa lokacije glede na količino in intenzivnost človekovih aktivnosti na eni strani in ohranjanja oziroma varstva območja na drugi strani. Coniranje se mora torej nanašati na vse aktivnosti, ki se izvajajo na zavarovanem območju.

Park se obiskovalcem ponuja kot celota, ki vključuje naravno in kulturno dediščino. Obiskovalci Krajinskega parka Sečoveljske soline lahko doživljajo enkratno okolje solin praviloma peš, s kolesom ali z električnim vozilom in ne zapuščajo označenih poti. Obiskovalcem, ki se težko gibljejo (invalidi, starejše osebe), se dostop v park izjemoma omogoči z osebnim motornim vozilom, pri čemer se peljejo počasi ter obzirno do sprehajalcev, kolesarjev in solinarjev.

Individualni obiskovalci in skupine do največ 15 oseb se lahko po parku gibljejo brez vodnika, a le po označenih poteh (KPSS 2011, 46). Skupine nad 15 oseb se morajo predhodno napovedati.

Kot v vsakem zaščitenem območju, so tudi v Krajinskem parku Sečoveljske soline določili pravila obnašanja, ki obiskovalcem natančno predpisujejo, kaj smejo in česa ne smejo početi. Nekateri so strožji režim dobro sprejeli in ga upoštevajo, drugim pa predstavlja precejšen trn v peti (Hlaj 2011).

4.2.3 Zmogljivost prostora

Prostorska zmogljivost opredeljuje nosilnost največjega možnega števila ljudi, ki se lahko hkrati nahaja na enem mestu, ne da bi povzročilo nesprejemljivo spremembo v fizičnem okolju ali pa zmanjšalo kakovost pridobljenih izkušenj obiskovalcev (Coccossis in Mexa 2004, 5).

Število obiskovalcev in razvoj turizma v zavarovanem območju je priporočljivo načrtovati na osnovi ocene zmogljivosti prostora, s katero se lahko pravočasno izognemo nevšečnostim, ki pretijo zavarovanemu območju.

Obisk parka, ki je ustrezen z vidika varstva, je po obsegu uravnotežen z nosilno zmogljivostjo in usmerjen tako, da ne ogroža naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti, kulturne dediščine in drugih vrednot parka. Šteje se, da je obseg obiska Krajinskega parka Sečoveljske soline uravnotežen z nosilno zmogljivostjo, kadar je število hkratnih obiskovalcev največ sto, in sicer praviloma v največ treh terminih v enem dnevu (KPSS 2011, 44).

4.2.4 Vključitev dejavnosti v prostor

V Krajinskem parku Sečoveljske soline so določena tri varstvena območja z različno stopnjo varovanja, ki jim moramo obliko turizma primerno prilagoditi. Območja z značilnostmi naravnih rezervatov so strožje varovana in prepovedana za prosto sprehajanje.

Prvo območje parka (Fontanigge) je območje s primarno varstveno namembnostjo, kjer ni dovoljeno opravljati gospodarskih dejavnosti (Uredba o KPSS 2001, 11. člen). Uredba o Krajinskem parku Sečoveljske soline določa, da je na območju Fontanigg prepovedano graditi nove objekte, obnavljati objekte, namenjene prebivanju, lovu, ribolovu, turizmu, ter izvajati vodne ali druge športe in športno-rekreativne dejavnosti. Prepovedano je tudi uporabljati oziroma sidrati kakršnokoli vozilo ali plovilo.

Drugo območje parka (Lera) je območje, kjer je zaradi varstva naravnih vrednot obvezno izvajanje solinarstva na tradicionalen način, druge dejavnosti pa se opravljajo le, če ne ovirajo varstva naravnih vrednot v parku oziroma dejavnosti tradicionalnega solinarstva (Uredba o KPSS 2001, 11. člen). Prepovedano je tudi izvajanje mnogih turističnih, rekreativnih in športnih dejavnosti. Dovoljeno je uporabljati vozila in plovila, vendar v skladu z upravljavskim načrtom.

Tretje območje je območje, kjer se poleg varstva naravnih vrednot štejejo za prednostne tudi tradicionalni načini rabe in upravljanja dejavnosti, če se opravljajo v obsegu in na način, ki ne ogroža naravnega ravnovesja v parku (Uredba o KPSS 2001, 11. člen). 6. člen Uredbe o KPSS (2001) določa, da je prepovedano izvajati vse posege in dejavnosti v času gnezdenja ter

graditi nove objekte. Prepovedano je tudi izvajanje dejavnosti in posege, ki bi lahko poslabšali hidrološke in ekološke razmere v prvem in drugem območju.

4.2.5 Finančni vidik turizma

Pomembno vlogo pri upravljanju zavarovanih območji ima denar, ki ga v omejeni obliki nudi država. Poleg denarja, ki ga prispeva država upravljavcu zavarovanega območja, so možne tudi druge oblike pridobivanja sredstev. Med vire lastnega prihodka parka vključujemo predvsem vstopnine v park ter vstopnine za uporabnike talasoterapije.

Turizem lahko s tega vidika nudi tudi prihodke od prodaje spominkov in trženja blagovne znamke parka ter prihodke od dejavnosti, ki so povezane z izvajanjem porok in drugih dogodkov v parku. Med finančne vire uvrščamo tudi prihodke od prodaje hrane in pijače za zadovoljitev obiskovalčevih potreb.

5 SWOT ANALIZA TURISTIČNE PONUDBE V KRAJINSKEM PARKU SEČOVELJSKE SOLINE

Holloway (2004, 30) trdi, da je SWOT analiza široka analiza okolja poslovanja, ki je potrebna za sistematično presojo sedanjega položaja družbe ter razkriva težave še pred določitvijo ciljev za prihodnja leta.

5.1 Prednosti in pomanjkljivosti notranjega okolja

Dolgoročno ustvarjanje in ohranjanje konkurenčnih prednosti je naloga strateškega upravljanja. Prednosti in slabosti podjetja izhajajo iz njegovih notranjih sposobnosti na področju trženja, financ, proizvodnje in organizacije. Med prednosti prištevamo tiste, ki jih zaznavajo porabniki (Vukasović 2012, 62).

Med notranje prednosti uvrščamo:

- edinstvenost, saj se sol prideluje na tradicionalen način,
- možnost trajnostnega (kontinuiranega) razvoja,
- območje z bogatimi naravnimi vrednotami in kulturno dediščino,
- zanimiva lokacija v turistično razviti občini,
- ponuja produkte, ki pripomorejo k boljšemu počutju in zdravju obiskovalcev.

Notranje pomanjkljivosti:

- slab dostop do Muzeja solinarstva (neasfaltirana cesta, pešpot je predolga za starejše obiskovalce in invalide),
- nezadostna turistična ponudba,
- nezadostnost finančnih sredstev za investicije,
- sezonska usmerjenost.

5.2 Priložnosti in nevarnosti zunanjega okolja

Pri analizi priložnosti in nevarnosti Kotler (2004, 102) navaja, da mora organizacija spremljati ključne silnice svojega makro okolja (demografsko-ekonomske, politično-pravne in družbeno-kulturne) in pomembne udeležence v mikro okolju (kupce, konkurente, distributerje, dobavitelje), ki vplivajo na njeno sposobnost ustvarjanja dobičkov. Za vsak trend ali dogajanje mora poslovodstvo identificirati z njim povezane priložnosti in nevarnosti.

Zunanje priložnosti:

- novi turistični produkti,
- strateški položaj,
- grajenje na ugledu in prepoznavnosti Krajinskega parka Sečoveljske soline,
- grajenje na prepoznavnosti blagovne znamke parka,

- povezava z lokalnim in širšim okoljem,
- povečanje obiska parka,
- preusmeritev na celoletno ponudbo,
- ohranjanje tradicionalnega postopka pridelave soli,
- potegovanje za sredstva v Sloveniji in Evropi.

Zunanje nevarnosti

- uničenje dodatne vrednosti z nepremišljenimi posegi,
- prisotnost konkurence,
- previsoka pričakovanja na kratek rok,
- omejitve števila obiskovalcev.

6 TRŽENJSKA RAZISKAVA O ZADOVOLJSTVU OBISKOVALCEV S TURISTIČNO PONUDBO V KRAJINSKEM PARKU SEČOVELJSKE SOLINE

Zadovoljstvo je čustveni odgovor na doživeto izkušnjo, opravljeni nakup ali prejeta storitev (Musek Lešnik 2008, 26). Narava turističnih storitev narekuje, da je turista treba zadovoljiti že prvič. Raziskave kažejo, da razočarani gostje svojo izkušnjo prenašajo v povprečju enajstim ljudem, zadovoljni povprečno le trem ali štirim. S prizadevanji za kakovostno opravljanje storitev turistični ponudniki zmanjšujejo možnost nezadovoljstva turistov in preprečujejo, da bi se širile slabe govorice o podjetju oziroma storitvah (Brezovec 2000, 127).

6.1 Trženjska raziskava

Trženjsko raziskavo opredelimo kot sistematično načrtovanje, zbiranje in analizo podatkov ter poročanje o rezultatih, ki so pomembni za analiziranje trženjskih razmer, s katerimi se podjetje sooča (Kotler 2004, 129).

Posebno pozornost posvečamo korakom v procesu tržnega raziskovanja. Najprej se osredotočimo na opredelitev raziskovalnega problema in ciljev raziskave. Načrtujemo potek in vzorec raziskave. Sledi faza zbiranja informacij. Le tedaj, ko imamo zbrane informacije, lahko pridobljene informacije analiziramo. Končna oziroma zadnja faza procesa tržnega raziskovanja temelji na predstavitvi ugotovitev in podajanju predlogov izboljšav.

Ker v Krajinskem parku Sečoveljske soline doslej še ni bila opravljena nobena tovrstna raziskava, ki bi verodostojno predstavila zadovoljstvo obiskovalcev parka s ponujeno turistično ponudbo, sem pripravila anketni vprašalnik, na osnovi katerega sem pridobila informacije, ki so bile pokazatelj dejanskega zadovoljstva s ponujeno turistično ponudbo parka.

6.2 Analiza in interpretacija rezultatov

Trženjska raziskava se je odvijala v juliju 2013. V raziskavi je sodelovalo 150 naključno izbranih obiskovalcev Krajinskega parka Sečoveljske soline. Anketni vprašalnik je bil izdelan v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku, saj je poleg domačih obiskovalcev v parku prisotno tudi veliko število tujih obiskovalcev. Anketni vprašalnik je vsak izmed obiskovalcev izpolnil po zaključenem ogledu parka. Le tako so lahko obiskovalci podali svoja mnenja o posamezni turistični ponudbi. Podatki, pridobljeni na osnovi anketnega vprašalnika, so bili v Microsoftovem računalniškem programu Excel statistično obdelani in v nadaljevanju tudi grafično ali tabelarno prikazani. Vsakemu grafu ali tabeli sledi opisna predstavitev pridobljenih podatkov. Anketni vprašalnik je sestavljen iz devetih vprašanj, s katerimi smo želeli ugotoviti zadovoljstvo obiskovalcev s turistično ponudbo parka. Del anketnega

vprašalnika je namenjen demografskim podatkom obiskovalcev (spol, starost, narodnost in izobrazba); njihove odgovore smo v grafih prikazali v prilogi.

V raziskavi je sodelovalo 150 anketirancev, med njimi 48,67 % moških in 51,33 % žensk. Razlika v deležu med spoloma ni velika, saj so obiskovalci park obiskovali pretežno v parih.

Največji del anketnega vzorca so sestavljali obiskovalci med 41. in 60. letom starosti, kar pomeni 40,67 % vseh anketirancev. Sledili so obiskovalci med 21. in 40. letom starosti. Ti zajemajo kar 38,00 % vseh anketirancev. Najnižji delež anketirancev pa predstavljajo obiskovalci do 20. leta starosti in obiskovalci nad 60. letom starosti. Ti so pokazali enak delež obiska, in sicer 10,67 % (priloga 2).

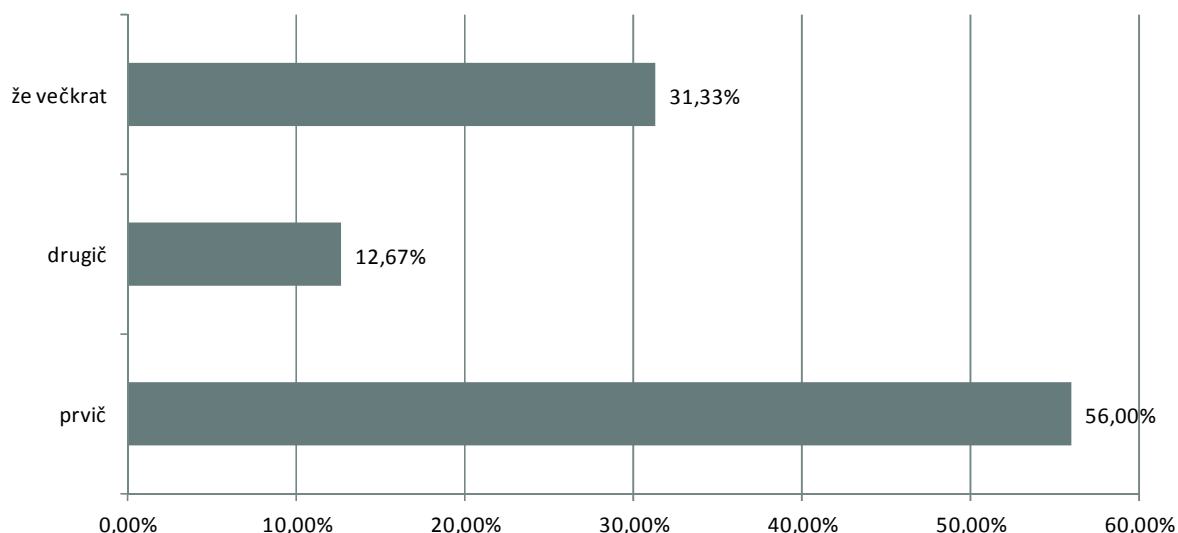
Ugotovili smo tudi pestro sestavo gostov glede na nacionalno pripadnost. Največji delež anketirancev, ki so park obiskali v času izvajanja naše raziskave, je bilo slovenske narodnosti. Ti so predstavljali kar 50,67 % anketirancev. Sledijo jim obiskovalci drugih narodnosti – Nemci, Rusi, Hrvati in Švicarji. Ti predstavljajo 26,00 % vseh anketirancev. Anketiranci italijanske narodnosti so bili zastopani z 20,67 %, najmanj pa je bilo Angležev – 2,67 %.

Zadnji demografski podatek, prikazan v prilogi 2, kaže sestavo anketirancev glede na izobrazbo. Razvidno je, da je bilo največje število anketirancev s srednješolsko izobrazbo (44,67 %), sledijo anketiranci z visoko ali višjo izobrazbo, ki predstavljajo 34,00 %. 18,00 % anketirancev je bilo z magistrskim ali doktorskim nazivom, najmanjši delež pa so predstavljali obiskovalci z dokončano osnovno šolo (3,33 %).

V nadaljevanju bomo analizirali obiskanost parka, saj lahko na osnovi tovrstnega dejavnika, poleg ostalih dejavnikov, ugotovimo zadovoljstvo obiskovalcev s turistično ponudbo. Če se je obiskovalec ponovno vrnil v park, lahko sklepamo, da je bil z obiskom zadovoljen. Analizirali bomo, na osnovi katerega vira informacij so se obiskovalci odločili za obisk parka, kateri je bil poglobitni motiv za njihov obisk in kako obiskovalci ocenjujejo posamezno turistično ponudbo. S pomočjo trženjske raziskave bomo ugotovili, kaj so obiskovalci med obiskom parka pogrešali in kaj jih je med obiskom najbolj motilo. Da bi lahko turistično ponudbo v parku izboljšali, smo morali pridobiti podatek, o čem bi obiskovalci radi pridobili več podrobnejših informacij. Cilj trženjske raziskave je torej ugotoviti zadovoljstvo obiskovalcev s turistično ponudbo parka.

Kolikokrat ste že obiskali Krajski park Sečoveljske soline?

Poleg ohranjanja naravnih in kulturnih vrednot parka je za vsako zavarovano območje in prav tako za Krajski park Sečoveljske soline cilj privabiti in pridobiti čim večji krog zadovoljnih obiskovalcev, ki se bodo v park z veseljem vračali.

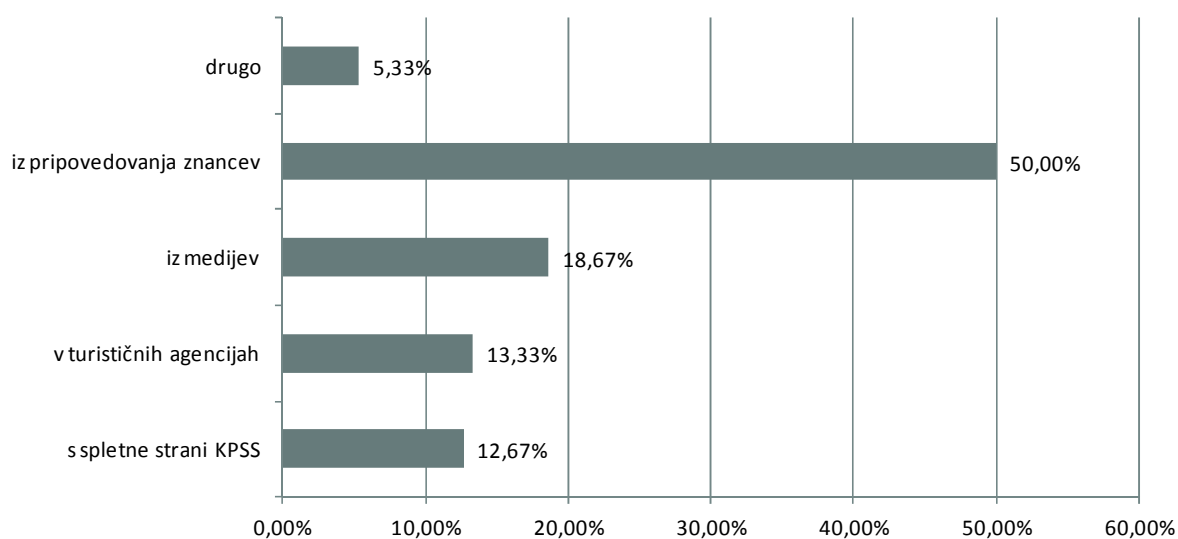

Slika 1: Struktura anketirancev glede na število obiskov KPSS-ja

Iz slike 1 je moč razbrati, da je več kot polovica anketirancev Krajinski park Sečoveljske soline obiskala prvič, kar je prikazano z 56,00 %. Park je večkrat obiskalo nekaj več kot 31,00 % anketirancev, in sicer 31,33 %. Le 12,67 % je takih, ki so park obiskali drugič. Iz pridobljenih podatkov lahko razberemo, da se obiskovalci radi vračajo v park, saj je skoraj polovica anketirancev takih, ki so v park prišli ponovno oziroma večkrat.

Kako ste se odločili za obisk Krajinskega parka Sečoveljske soline?

Da bi ugotovili zadovoljstvo obiskovalcev s turistično ponudbo Krajinskega parka Sečoveljske soline, smo želeli najprej pridobiti podatke o tem, preko katerega vira informacij so bili obiskovalci obveščeni o obstoju in možnem obisku parka.

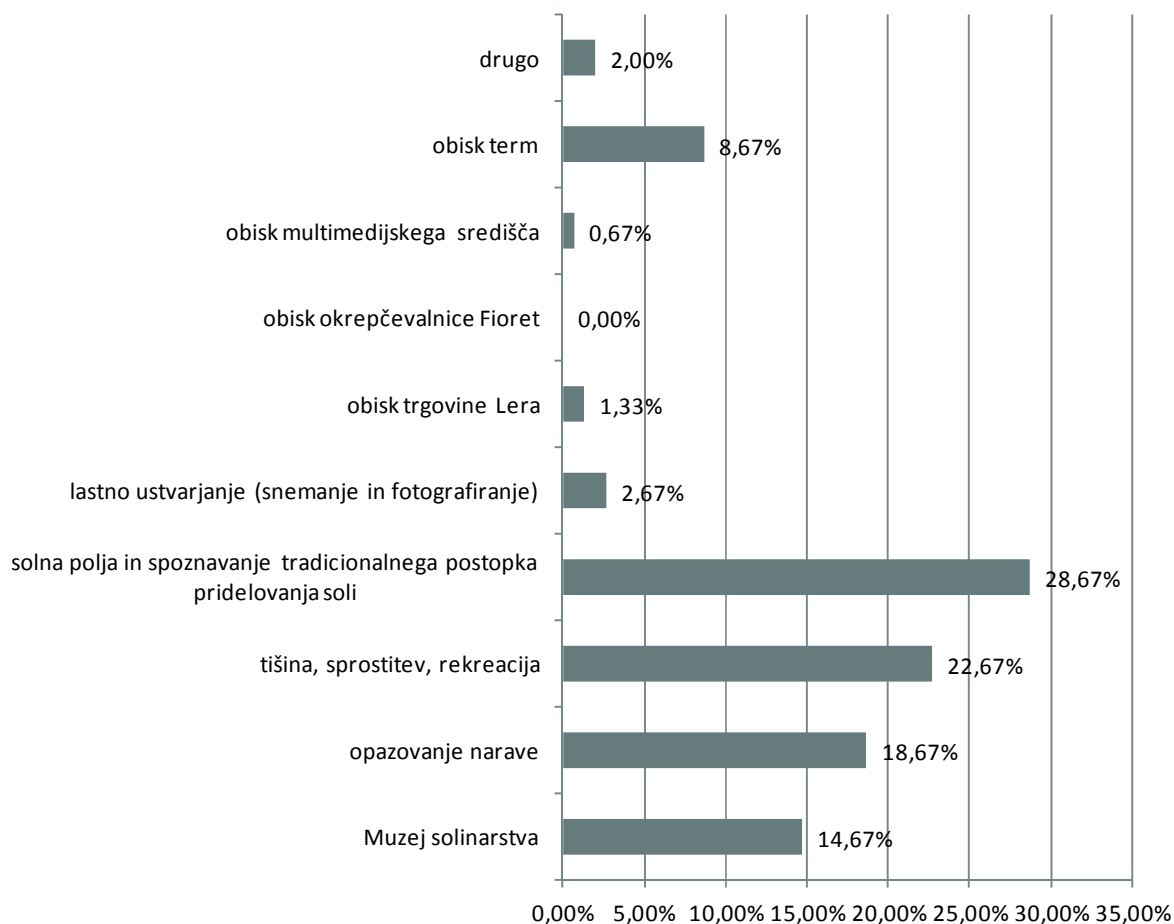

Slika 2: Struktura anketirancev glede na vir informacij o KPSS-ju

Rezultati trženjske raziskave so pokazali, da je 75 obiskovalcev oziroma polovica vseh anketirancev izvedela za Krajinski park Sečoveljske soline na osnovi pripovedovanja znancev. Mednje uvrščamo družinske člane in sorodnike, prijatelje ter sodelavce. Iz same prakse lahko opazimo, da je ustno izročilo najhitrejša metoda sporočanja informacij. Preko medijev (televizija, radio) je za park izvedelo 18,67 % anketirancev. Manjše število anketirancev je pridobilo informacije o Krajinskem parku Sečoveljske soline v turističnih agencijah (13,33 %). 12,67 % anketirancev je tovrstno informacijo prejelo preko spletne strani samega parka. Le 5,33 % anketirancev je priznalo, da je informacijo pridobilo na drugačen način, bodisi preko zemljevidnih kart ali pa so na park slučajno naleteli med potjo na Hrvaško.

Kateri motiv vas je privedel k obisku parka?

Iz odgovorov na to vprašanje lahko razberemo, zakaj so se obiskovalci odločili obiskati park oziroma kateri je bil poglobitni motiv za njihov obisk. Povzamemo torej lahko, kateri dejavnik turistične ponudbe jim je vzbudil največjo pozornost ter zanimanje, ki jih je privedlo k obisku.

Slika 3: Struktura anketirancev glede na motiv za obisk KPSS-ja

Iz slike 3 lahko razberemo, da so obiskovalce k obisku najbolj pritegnila solna polja. Poleg samega ogleda solnih polj obiskovalci pridobijo tudi jasen pogled na tradicionalen postopek pridelovanja soli. Delež anketirancev, katerih poglavitni namen je bil spoznavanje tradicionalnega postopka pridelovanja soli oziroma ogled solnih polj, je znašal 28,67 %. Nekoliko nižji delež obiskovalcev (22,26 %) je park obiskalo zaradi tišine, sprostitve ali rekreacije. Zasledimo, da veliko ljudi park rado obiskuje, saj se v njem sprostijo in za trenutek odmislijo skrbi. Veliko jih izvaja jogo in druge vrste rekreacije, kot so tek, kolesarjenje in hoja. Naravne vrednote parka in opazovanje narave sta poglavitni motiv obiska le 18,67 % anketirancev. Takoj za njim je kulturna dediščina parka (Muzej solinarstva), in sicer s 14,67 %. Le eden izmed anketirancev je park obiskal zaradi ogleda multimedijskega središča. 1,33 % anketirancev je park obiskalo prav zaradi trgovine Lera, ki stoji v središču parka. Nihče od obiskovalcev ni pristopil v park, da bi obiskal okrepčevalnico Fioret. Iz celotne slike lahko razberemo, da se najpogostejši motiv obiska nanaša predvsem na elemente primarne turistične ponudbe (naravne vrednote in kulturna dediščina) ter na solna polja, tišino, sprostitvev in rekreacijo.

Kako ocenjujete posamezno turistično ponudbo Krajinskega parka Sečoveljske soline?

Glavni namen trženjske raziskave je pridobiti oceno, ki ponazarja, kako obiskovalci ocenjujejo sedanjo turistično ponudbo parka. Na osnovi dane ocene lahko razberemo, s katerimi elementi turistične ponudbe so obiskovalci bolj in s katerimi manj zadovoljni.

Preglednica 1: Povprečne ocene posamezne vrste turistične ponudbe v KPSS-ju

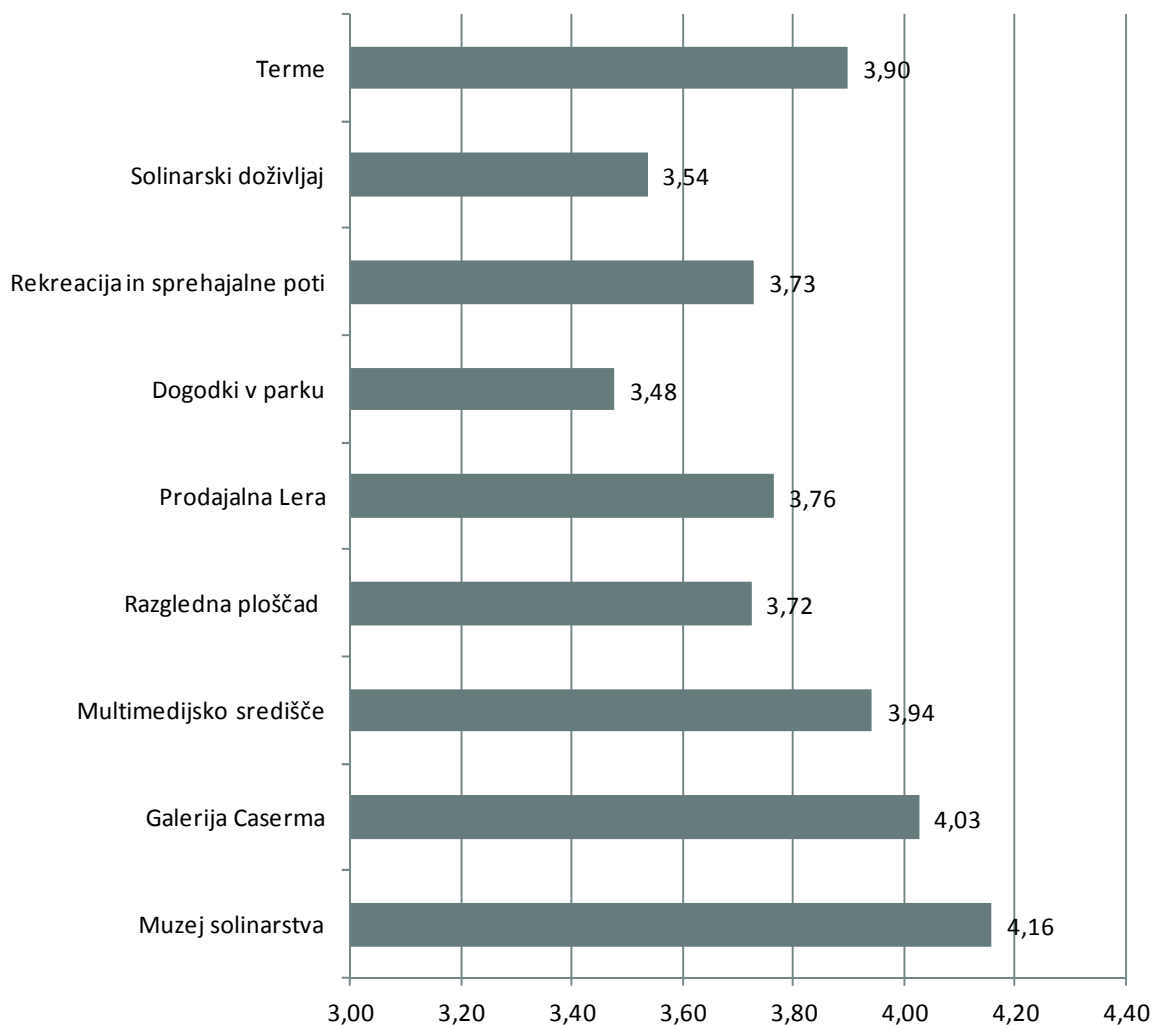
Ponudba	Zelo slabo	Slabo	Dobro	Zelo dobro	Odlično	Ne vem
	1	2	3	4		
Muzej solinarstva	0	2	22	51	45	30
Galerija Caserma	2	5	18	52	37	36
Multimedijsko središče	3	11	22	58	45	11
Razgledna ploščad	8	10	31	42	39	20
Prodajalna Lera	4	10	27	52	30	27
Dogodki v parku	14	7	14	29	24	62
Rekreacija in sprehajalne poti	8	16	30	38	48	10
Solinarski doživljaj	13	3	20	22	26	66
Terme	6	3	15	13	32	81

V preglednici 1 so prikazane vrednosti posameznih turističnih elementov glede na doseženo oceno.

Obiskovalci so posamezne elemente turistične ponudbe ovrednotili z oceno od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo slabo, 2 – slabo, 3 – dobro, 4 – zelo dobro in 5 – odlično. Na razpolago so poleg

ocene lahko izbrali tudi možnost odgovora »ne vem«, kar pomeni, da si posameznega elementa niso ogledali. Pri tem lahko sklepamo, da jih tovrstni element sploh ni pritegnil k ogledu ali pa o njem niso bili obveščeni in ga med obiskom niso zasledili. Rezultati kažejo, da je večje število obiskovalcev seznanjeno z elementi turistične ponudbe, manj pa je takih, ki turistične ponudbe niso obiskali. Razlika se pokaže le pri ocenitvi turistične ponudbe term. Predvidevamo, da je bilo v tem primeru več neocenjenih odgovorov prav zaradi tega, ker terme predstavljajo novost na trgu in so še precej nepoznane.

V nadaljevanju, na sliki 4, so grafično prikazane povprečne ocene posamezne turistične ponudbe.

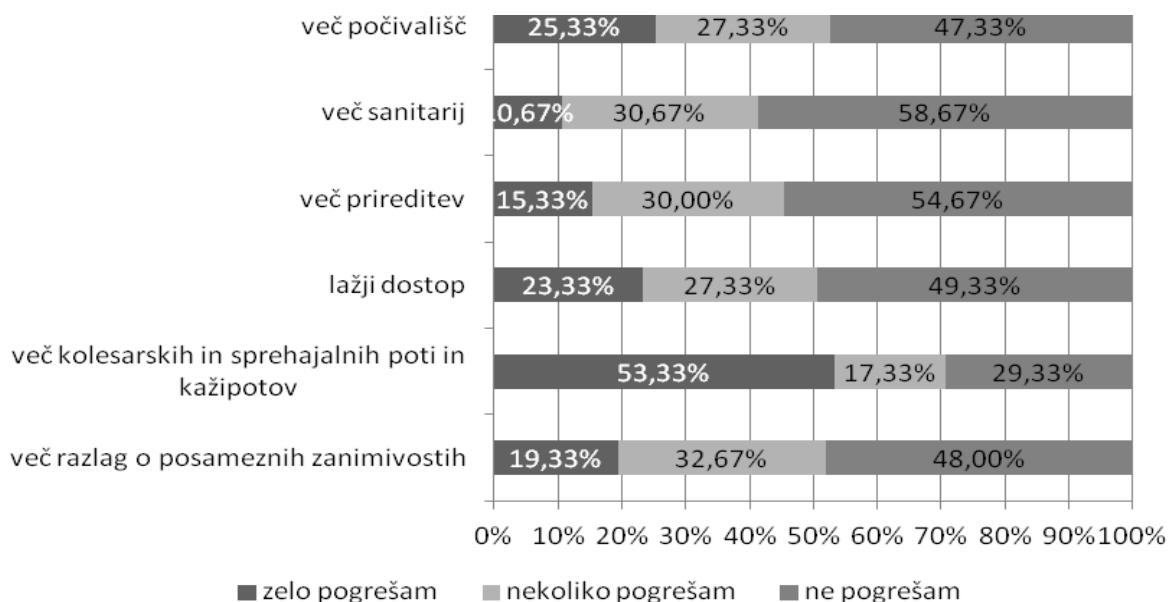

Slika 4: Dosežene povprečne ocene posamezne vrste turistične ponudbe v KPSS-ju

Slika 4 prikazuje povprečne ocene posameznih elementov turistične ponudbe. Razberemo lahko, da je najvišjo oceno pridobil Muzej solinarstva s povprečno oceno 4,16. Takoj za njim uvrščamo galerijo Caserma s skoraj tako visoko oceno (4,03). Nekoliko nižjo oceno (3,94) je pridobilo Multimedijsko središče. Solinarski doživljaj in dogodki v parku sta pridobila najnižjo oceno.

Kaj pogrešate v Krajinškem parku Sečoveljske soline?

Vprašanje smo zastavili zato, da bi ugotovili, ali obiskovalci ob obisku parka in ogledu turističnih znamenitosti kaj pogrešajo. Na osnovi njihovih mnenj lahko posamezne turistične ponudbe izboljšamo in pridobimo večje zadovoljstvo obiskovalcev.

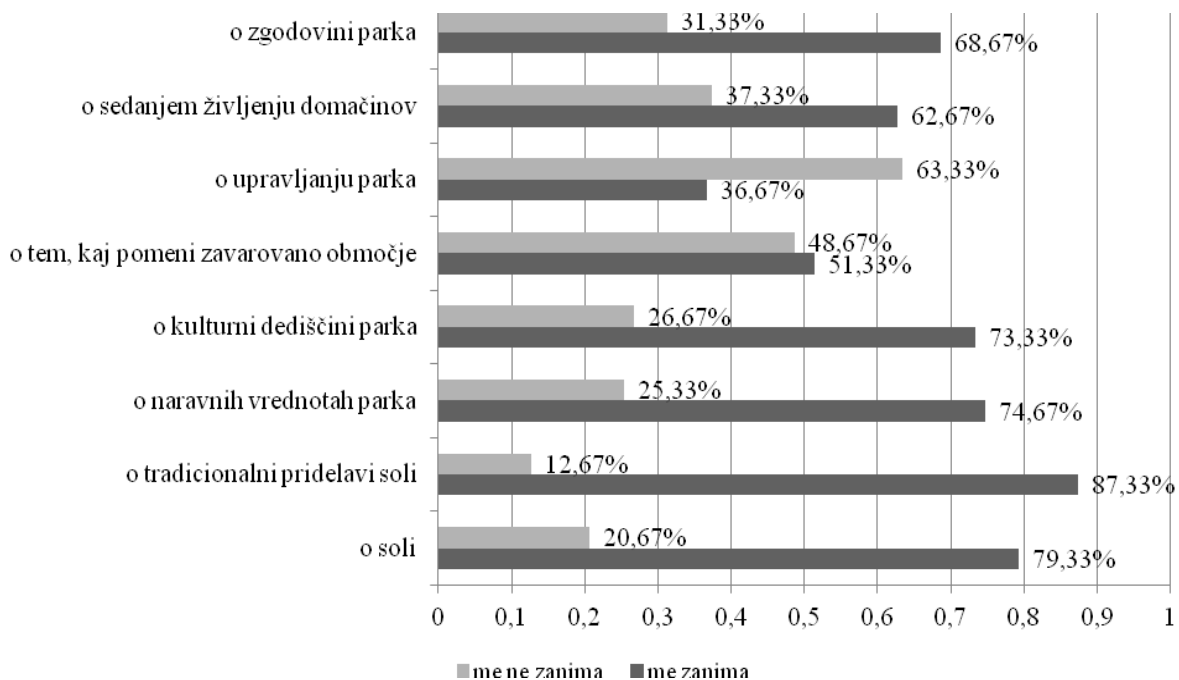

Slika 5: Struktura anketirancev glede na pomanjkljivosti ponudbe v KPSS-ju

S slike je možno razbrati, da anketiranci zelo pogrešajo več kolesarskih in sprehajalnih poti ter kažipotov, saj se jih je tako opredelila več kot polovica (53,33 %). Obiskovalci nekoliko pogrešajo podrobnejše razlage o posameznih zanimivostih. Takega mnenja je bilo 32,67 % anketirancev. 58,67 % anketiranih obiskovalcev je potrdilo, da ne pogrešajo več toaletnih prostorov. Na osnovi pridobljenih podatkov lahko razberemo, da obiskovalci najbolj pogrešajo več kolesarskih in sprehajalnih poti ter kažipotov.

O čem bi radi izvedeli več podrobnih informacij?

Obiskovalci, še posebej ljudje iz tujine in drugih krajev, ki jim to edinstveno okolje predstavlja novost, so zelo radovedni in željni novih informacij. Obisk parka jim poleg sprostitve pomeni tudi pridobivanje novega znanja. Koristno je vedeti, kaj obiskovalce zanima in o čem bi radi izvedeli več podrobnih informacij. Podrobnejše informacije, dane obiskovalcem, lahko pripomorejo k izboljšanju same turistične ponudbe.

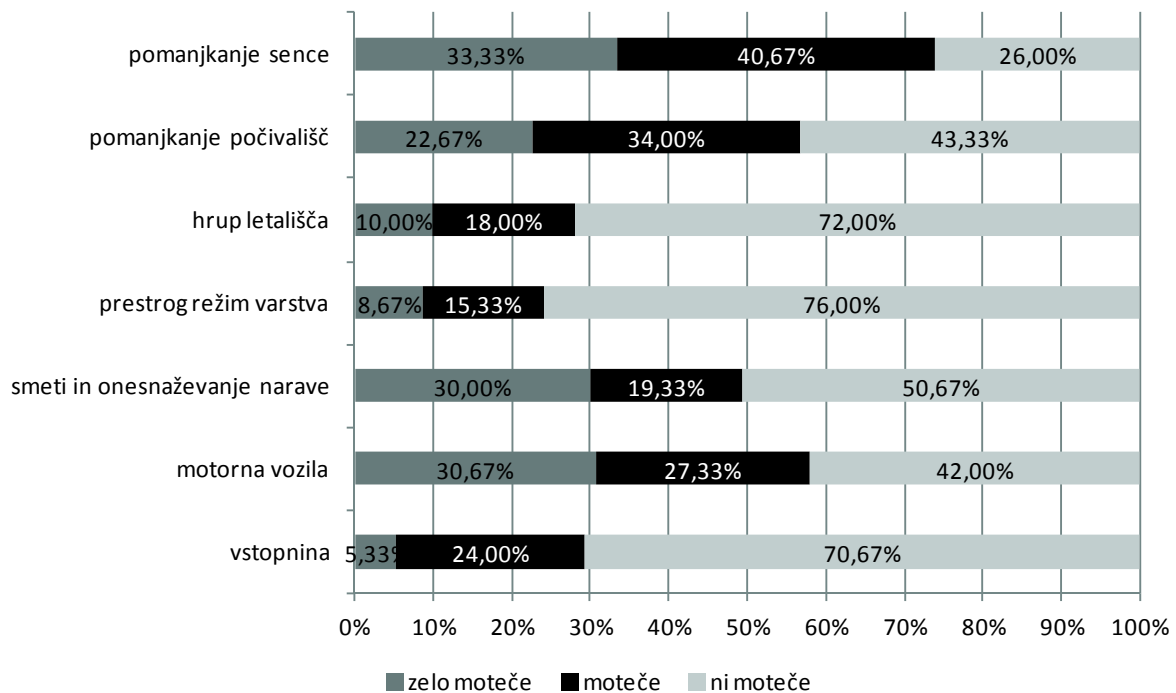

Slika 6: Struktura anketirancev glede na dodatne informacije o KPSS

Med anketiranci je najvišji odstotek (87,33 %) takih, ki bi radi pridobili več informacij o tradicionalni pridelavi soli. Nekaj manj, in sicer 79,33 %, je takih, ki bi radi pridobili več informacij o sami soli. Veliko anketiranih obiskovalcev (74,76 %), bi želelo pridobiti več informacij o naravnih vrednotah parka. Le slab odstotek manj (73,33 %) je takih, ki jih bolj zanima kulturna dediščina parka. Anketirance najmanj zanima, kako se s parkom upravlja, in sicer je takšnega mnenja kar 63,33 % anketirancev. Iz slike lahko sklepamo, da so še vedno prisotne določene pomanjkljivosti o pridobivanju informacij, saj so višji odstotki zajeli kategorijo »me zanima«.

Kaj je po Vašem mnenju v parku najbolj moteče?

Da bi lahko v čim večji meri izboljšali turistično ponudbo parka, se moramo osredotočiti na dejavnike, ki so za obiskovalce moteči, ter jih v celoti odpraviti in zagotoviti posameznemu obiskovalcu udobje in prijetna doživetja, ki se mu bodo vtisnila v spomin.

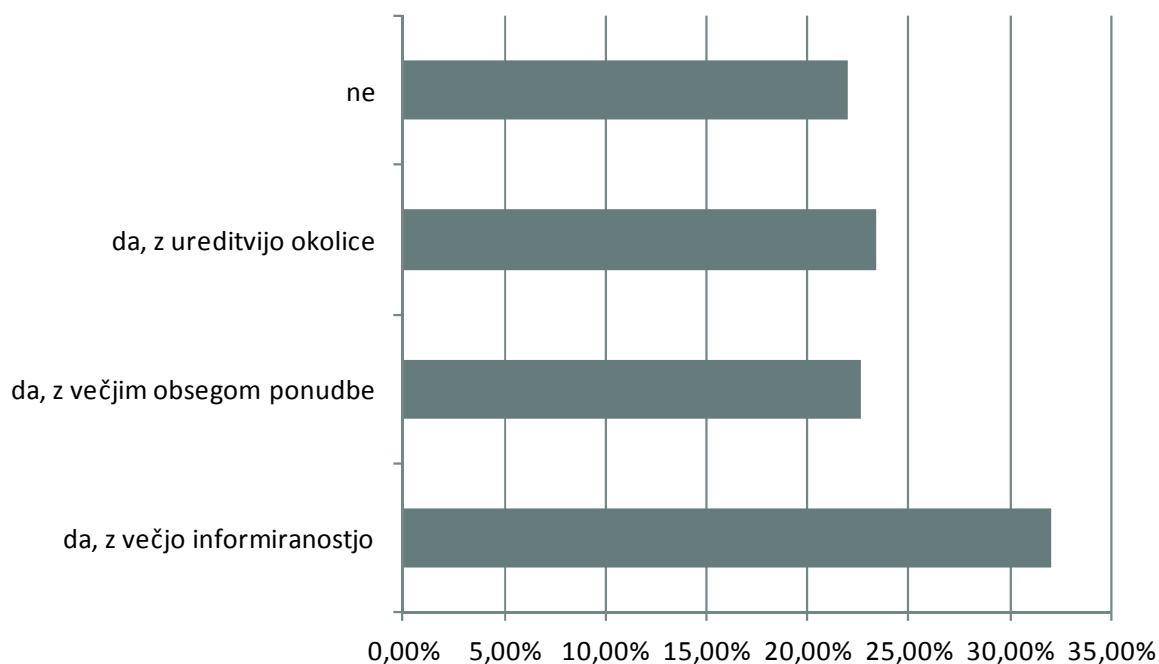

Slika 7: Struktura anketirancev glede na moteče elemente v KPSS-ju

Velike večine anketirancev niti v najmanjši meri ne moti prestrog režim varstva, saj se k tej trditvi priključuje 76,00 % anketirancev. 72,00 % vseh anketirancev ne moti hrup letališča in 70,76 % je takih, ki se jim vstopnina ne zdi toliko moteča, da bi lahko vplivala na njihov ponovni obisk. Več kot polovica vseh udeležencev trženjske raziskave, 50,67 %, meni, da je za smeti in čisto okolje dobro poskrbljeno. Največ anketirancev, in sicer 40,67 %, je mnenja, da je nekoliko moteče pomanjkanje sence v parku. Najnižji odstotki so dodeljeni trditvi »zelo moteče«. Anketirance zelo moti tudi to, da so v parku prisotna motorna vozila (30,67 %). Težavo pomanjkanja sence je težko rešiti, saj soline ne morejo biti pokrite, ker je sonce ključnega pomena za pridobivanje soli.

Ali bi morali izboljšati turistično ponudbo v parku?

Iz tako zastavljenega vprašanja smo želeli pridobiti podatek, ali je po obiskovalčevem mnenju treba izboljšati turistično ponudbo. Na izbiro so imeli odgovor »ne, ni potrebno«, ter odgovore, ki so ponazarjali, na kakšen način bi jo bilo primerno izboljšati. Bodisi z ureditvijo okolice parka, večjo informiranostjo javnosti o obstoju parka ali jo enostavno izboljšati z razširitvijo obsega sedanje ponudbe.

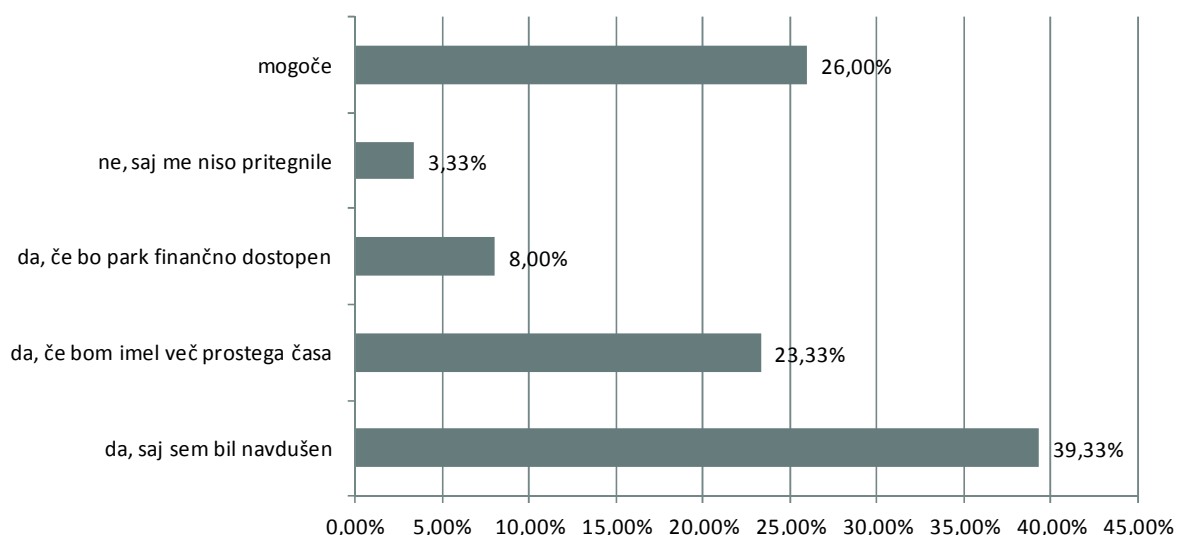

Slika 8: Struktura anketirancev glede na ustreznost turistične ponudbe

32,00 % anketirancev meni, da je ključnega pomena izboljšanje sedanje turistične ponudbe z večjo informiranostjo javnosti. Park je kljub vsemu še premalo prepoznaven med ljudmi, zato bi bilo treba razviti boljše oglaševanje parka in njegove turistične ponudbe. Nekaj manj (in sicer 23,33 %) anketirancev meni, da bi turistični ponudbo izboljšali tudi z ureditvijo okolice. 22,67 % anketirancev ocenjuje, da bi turistično ponudbo izboljšali le z razširitvijo obsega ponudbe. Na osnovi rezultatov lahko potrdimo, da je 22,00 % anketirancev mnenja, da turistične ponudbe ni treba izboljšati, saj so s ponujeno ponudbo zelo zadovoljni.

Ali boste Krajinski park Sečoveljske soline še kdaj obiskali?

Ponovni obisk pomeni zadovoljstvo obiskovalcev, zato smo na osnovi tako zastavljenega vprašanja pridobili rezultate, ki so pokazatelj, ali se bodo obiskovalci v park ponovno vrnili.

Slika 9: Struktura anketirancev glede na možnost ponovnega obiska KPSS-ja

Večji del anketiranih obiskovalcev (39,33 %) se bo v park vrnilo z veseljem, saj so bili nad parkom in njegovo turistično ponudbo zelo navdušeni. 26,00 % anketirancev je odgovorilo, da se bo v park morda vrnilo. K temu prepisujemo osebne razloge posameznika. Dandanes sta stres in hiter način življenja del vsakdanjika. 23,33 % anketirancev je dodalo, da se bodo v park vrnili, če bodo imeli več prostega časa. V park se bo 8,00 % anketirancev vrnilo samo pod pogojem, če bo park finančno dostopen. 3,33 % anketirancev navaja, da se v park ne bodo vrnili, saj jih ni pritegnil. Sklepamo lahko, da so obiskovalci park zapustili v pozitivnem duhu, in to je bistvo: zadovoljiti čim več potreb in želja obiskovalcev.

Na osnovi pridobljenih rezultatov so podani predlogi izboljšav turistične ponudbe v Krajinskem parku Sečoveljske soline.

6.3 Ugotovitve in predlogi izboljšav

Krajinski park Sečoveljske soline zajema široko paleto znamenitosti, ki si jih obiskovalci lahko ogledajo, doživijo in z njihovo pomočjo pridobijo veliko novega znanja o parku. Kakor smo že spoznali, Krajinski park Sečoveljske soline uvrščamo med zavarovana območja, pri čemer moremo biti pazljivi, saj turistično ponudbo lahko razvijemo le do mere, ki ne bo negativno vplivala na območje parka ter ohranjenost naravnih in kulturnih vrednot v njem.

Glede na rezultate, pridobljene iz trženjske raziskave, lahko ugotovimo, da so obiskovalci s turistično ponudbo zadovoljni, saj so potrdili, da so bili nad ogledom parka in turistično ponudbo zelo navdušeni. Ugotovili smo, da bi bilo koristno izboljšati turistično ponudbo z večjim oglaševanjem, na osnovi katerega bi dosegli večjo prepoznavnost parka. Predlagam, da se poleg že obstoječih promocijskih materialov (oglasil v lokalnih medijih, internetna stran, članki in prispevki, zgoščenke, knjige, brošure in publikacije) izdelajo tudi druge vrste promocijskega materiala. Na vstopni točki v park bi se lahko poleg soli obiskovalcem

prodajalo tudi razglednice s prikazom Krajinskega parka Sečoveljske soline. S tem bi povečali prepoznavnost parka v Sloveniji in tujini. Koristna bi bila tudi postavitve reklamnega panoja ob meji s Hrvaško, ki bi seznanjal mimoidoče o obstoju Krajinskega parka Sečoveljske soline.

Iz trženjske raziskave smo ugotovili, da je 23,33 % anketirancev mnenja, da bi bilo treba turistično ponudbo izboljšati z ureditvijo okolice. V to ureditev upoštevamo kolesarske in sprehajalne poti ter kažipote. Predlagam, da se sprehajalne in kolesarske poti uredijo tako, da se povežeta oba dela krajinskega parka, saj večini obiskovalcem predstavlja to veliko breme. Ker bi bila pot precej dolga in naporna za številne obiskovalce, predvsem starejše, bi vzpostavila električni avtomobil, ki za okolje ni moteč. Ta bi lahko obiskovalce prevažal od območja Lere, kjer si lahko obiskovalci ogledujejo še delujoča solna polja ter ostalo turistično ponudbo, do drugega območja Fontanigge, kjer si lahko naknadno ogledajo kulturno dediščino parka. Za obiskovalce, ki bi radi na drugačen način prehodili in si ogledali celotno območje parka, bi lahko ponudili možnost izposoje koles. Ker bi bila pot kljub temu predolga, bi bilo koristno postaviti postajališča s klopami in senco, kjer se lahko obiskovalci ustavijo in spočijejo. Koristna bi bila tudi postavitve razglednih točk, iz katerih bi si lahko obiskovalci krajino ter živali v celoti ogledali s pomočjo stoječega daljnogleda. Na območju Fontanigg bi bilo treba urediti infrastrukturo z električno napeljavo. Le tako bi lahko na omenjenem območju postavili tudi avtomat s pijačo, ki bi jo lahko obiskovalci uživali po naporni poti skozi park.

Poleg sprehajalnih in pešpoti pogrešajo obiskovalci tudi kažipote (53,33 %), po katerih bi se lahko lažje orientirali. Ne moremo trditi, da v parku tega ni, zato predlagam, da se kažipote označi tako, da jih obiskovalci ne morejo spregledati. Koristno bi bilo tudi poudariti vse kažipote, ki so postavljeni ob glavnih cestah izven območja parka, saj bi na ta način ljudje lažje in hitreje našli pot do parka.

Na podlagi povprečnih ocen posameznih ponudb so obiskovalci z najnižjo oceno ovrednotili dogodke v parku in »Solinarski doživljaj«. Poleg že organiziranih dogodkov v parku bi predlagala, da se organizira več umetniških razstav, otroških in drugih delavnic ter izobraževalnih programov, v katerih bi obiskovalci pridobili več informacij o parku ter zavarovanih območjih. Tovrstni dogodki bi nudili tudi podrobnejše informacije, ki so jih obiskovalci v trženjski raziskavi označili za priljubljene. Vključili bi torej več podrobnejših razlag o samem postopku tradicionalnega pridelovanja soli, o soli ter o kulturnih in naravnih vrednotah parka.

7 SKLEP

Iz dneva v dan se potrebe in želje tako domačih kakor tujih turistov spreminjajo. Turisti postajajo vse zahtevnejši. Pogosteje se pojavlja povpraševanje po naravnih in kulturnih znamenitostih kraja, zgodovinskih in arheoloških privlačnostih, po spoznavanju obalnih običajev in tradicije domačinov. Razvidno je, da postaja pogostejša tudi želja po rekreaciji in zdravem načinu življenja. Vse te vrednote lahko turist doživi in občuti v Krajinskem parku Sečoveljske soline. Poleg sprostitve in rekreacije lahko turist spozna tudi postopek tradicionalnega načina pridelovanja soli, ki je v današnjem času postal prava redkost, saj po večini tujih solin prakticirajo ta postopek le še v turistične namene. Pri razvoju turizma v Krajinskem parku Sečoveljske soline moramo upoštevati vrsto načel, saj ga uvrščamo v zavarovana območja, pri čemer želimo ohraniti neokrnjeno naravo ter kulturno dediščino. Turizem v zavarovanih območjih lahko za seboj prinese veliko nevarnosti, po drugi strani pa tudi koristi za zavarovana območja. Pri samem razvoju turizma je koristno opredeliti načrt upravljanja parka. V njem so zajeti tudi potrebni elementi, ki jih mora upravljavec parka upoštevati, če želi razviti turistično ponudbo v tako zavarovanem območju. Pri tem lahko podamo primer, da v zavarovanih območjih oz. v območjih posebnega pomena ni mogoče razvijati množičnega turizma, saj bi ta predstavljal preveliko obremenitev in zato nevarnost za ohranitev naravnih in kulturnih vrednot parka.

Glede na to, da sem se poglobila v turistično ponudbo Krajinskega parka Sečoveljske soline, sem želela pridobiti realno oceno, ki prikazuje zadovoljstvo obiskovalcev s turistično ponudbo Krajinskega parka Sečoveljske. Trženjska raziskava je pokazala, da se bodo obiskovalci v park z veseljem vrnili, saj so bili nad turistično ponudbo navdušeni. Le 3,33 % anketiranih obiskovalcev je potrdilo, da se v park ne bodo vrnili, ker jih ni pritegnil. Da bi bila turistična ponudba v koraku s časom, saj so obiskovalci vedno bolj zahtevni, sem pridobila podatke, ki nakazujejo, s čim bi bilo treba izboljšati turistično ponudbo. Koristno bi bilo graditi na sami prepoznavnosti parka. Dosedanje promocijo je treba izboljšati in razširiti z dodatnimi promocijskimi materiali. Da bi dosegli večje zadovoljstvo obiskovalcev Krajinskega parka Sečoveljske soline, bi bilo koristno tudi povezati obe območji parka (Lera in Fontanigge), saj nepovezana dela parka predstavljata za številne obiskovalce velik minus. Na tem področju bi lahko vzpostavili električni avtomobil ter izposojajo koles in s tem pridobili velik plus, saj obiskovalci pogrešajo več kolesarskih in sprehajalnih poti. Vsaka pot bi bila tudi boljše označena s kažipotom, tako da bi rešila vse obiskovalčeve nejasnosti. Na poti bi bilo tudi več počivališč in sence. Ugotovila sem, da je treba izpopolniti dogodke, ki se odvijajo v parku. Popestriti bi jih morali s podrobnejšimi informacijami o soli, tradicionalni pridelavi soli in podobnimi informacijami.

Ugotovila sem, da so obiskovalci zadovoljni s turistično ponudbo, ampak so potrebne še dodatne izboljšave. Želim si, da bi moje ugotovitve pripomogle k izboljšavi turistične

ponudbe tako, da bi vsak obiskovalec odšel domov z lepim spominom na doživetje v edinstvenem kraju.

LITERATURA

- Bonin, F. 2009. *Solne poti*. Piran: Pomorski muzej »Sergej Mašera«.
- Brezovec, A. 2000. *Marketing v turizmu: Izhodišča za razmišljanje in upravljanje*. Portorož: Turistica, Visoka šola za turizem.
- Bussini, L. 2013. *Thalasso therapy »open air«*. [Http://www.elle.it/Bellezza-Beauty/thalasso-therapy-spa-lepa-vida-saline-siccirole-portorose-slovenia](http://www.elle.it/Bellezza-Beauty/thalasso-therapy-spa-lepa-vida-saline-siccirole-portorose-slovenia) (12. 7. 2013).
- Ceballos-Lascuráin, H. 1996. *Tourism, ecotourism, and protected areas*. Bellegarde-sur-Valserine: SADAG.
- Coccosis, H., in A. Mexa. 2004. *The challenge of tourism carrying capacity assessment: theory and practice*. Burlington, VT: Ashgate.
- Dudley, N. 2008. *Guidelines for applying protected area management categories*. Gland: IUCN.
- Eagles, P. F. J., in S. F. McCool. 2002. *Tourism in national parks and protected areas: planning and management*. Oxon; New York: CABI.
- Eagles, P. F. J., S. F. McCool in C. D. Haynes. 2002. *Sustainable tourism in protected areas: guidelines for planning and management*. Cambridge: World Commission on protected areas.
- Faganel, F., in A. Trnavčević. 2012. Sustainable natural and cultural heritage tourism in protected areas: case study. *Annales* 22 (2): 589–600.
- Geister, I. 2004. *Sečoveljske soline*. Ljubljana: Kmečki glas.
- Gogala, A. 2003. *Kamen, voda, sonce in veter: narava Krasa in slovenske Istre*. Ljubljana: Prirodoslovni muzej Slovenije.
- Gorjanc, R. 2013. *Lepa Vida, nove terme v Sečoveljskem krajinskem parku, odpira vrata*. [Http://www.siol.net/novice/gospodarstvo/2013/05/terme_lepa_vida.aspx](http://www.siol.net/novice/gospodarstvo/2013/05/terme_lepa_vida.aspx) (12. 7. 2013).
- Gosar, A. 2004. *Zavarovana območja in njihov pomen za turizem: morska učna pot: mesečni zaliv in njegovi zakladi*. Koper: Univerza na Primorskem.
- Hlaj, N. 2011. *Strožja pravila obnašanja v solinah*. [Http://www.primorske.si/Primorska/Istra/Strozja-pravila-obnasanja-v-solinah.aspx](http://www.primorske.si/Primorska/Istra/Strozja-pravila-obnasanja-v-solinah.aspx) (12. 7. 2013).
- Holloway, J. C. 2004. *Marketing for tourism*. Harlow: Pearson Education.
- Jadrešić, V. 2001. *Turizam u interdisciplinarnoj teoriji i primjeni*. Zagreb: Školska knjiga.
- Jurinčič, I. 2009. *Nosilna zmogljivost Slovenske Istre za turizem*. Portorož: Fakulteta za turistične študije – Turistica.
- Jurinčič, I. 2011. *Istra – avtentična destinacija dobrega počutja*. Portorož: Fakulteta za turistične študije – Turistica; Poreč: Institut za poljoprivredu i turizam.
- Konečnik Ruzzier, M. 2010. *Trženje v turizmu*. Ljubljana: Meritum.
- Kotler, F. 2004. *Management trženja*. Posušje: Mate; Ljubljana: GV založba.
- KPSS – Krajinski park Sečoveljske soline. 2011. *Načrt upravljanja: 2011–2021*. [Http://www.kpss.si/si/upravljanje/nacrt-upravljanja](http://www.kpss.si/si/upravljanje/nacrt-upravljanja) (20. 7. 2013).

- KPSS – Krajinski park Sečoveljske soline. 2013. Se varstvo narave »splača«? *Solni cvet, lokalno glasilo Občine Piran*, 24: 36.
- Maslo, M., F. Bonin in U. Hribar. 2006. *Solinarski festival*. Informativna zloženka. Piran: Občina Piran.
- Mencinger, B. 2004. *Naravni parki Slovenije*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Mihalič, T. 2008. *Turizem: Ekonomski vidiki*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Morgan, B. 2003. O KPSS. *Solni cvet, lokalno glasilo Občine Piran*, 1: 1.
- Musek Lešnik, K. 2008. *Od zadovoljstva potrošnikov do programov zvestobe*. Koper: Fakulteta za management.
- Mužič, J. 2013. Lepa Vida že ima prve goste. *Solni cvet, lokalno glasilo Občine Piran*, 25: 9.
- Nemec Rudež, H., in Š. Bojnec. 2007. *Ekonomika turizma*. Portorož: Turistica, visoka šola za turizem.
- Page, S. J. 2007. *Tourism management: managing for change*. Amsterdam, Boston, London: Butterworth-Heinemann.
- Parki v Sloveniji*. 2006. Informativna zloženka. Ljubljana: Slovenska turistična organizacija in Ministrstvo za okolje in prostor.
- Parks.it. 2013. *Sito d'interesse comunitario e zona di protezione speciale Salina di Cervia: Saline etrusche*. [Http://www.parks.it/IT4070007/index.php](http://www.parks.it/IT4070007/index.php) (12. 7. 2013).
- Sibila Lebe, S. 2008. *Kulturna dediščina in lokalne tradicije kot temelj turistične ponudbe podeželja*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
- Soline, pridelava soli, d. o. o. 2006. *Naj v vaši kuhinji zadiši po mediteransko*. Informativna zloženka, Soline, pridelava soli, d. o. o.
- Soline, pridelava soli, d. o. o. 2010. *Razvajajo telo, božajo dušo*. Informativna zloženka, Soline, pridelava soli, d. o. o.
- Soline, pridelava soli, d. o. o. 2013. *O nas*. [Http://www.soline.si/vsebine/o-nas](http://www.soline.si/vsebine/o-nas) (12. 7. 2013).
- Sovinc, A. 2003. *Spoznajmo ptice Sečoveljskih solin*. Seča: Soline, pridelava soli, d. o. o.; Koper: Znanstveno-raziskovalno središče.
- Stolton, S., in N. Dudley. 2010. *Arguments for protected areas: multiple benefits for conversation and use*. London; Washington: Earthscan.
- Škornik, I. 2008. *Spoznajmo soline*. Seča: Soline, pridelava soli, d. o. o.
- Šturm, P., in M. Ruzzier. 2010. *Turistične znamenitosti: povezava med zaznano vrednostjo, zadovoljstvom in priporočanjem obiska*. Ljubljana: Društvo za akademske in aplikativne raziskave.
- Tkalčič, M. 2002. Naravna in kulturna dediščina – sestavine turistične politike. V *Naravne vrednote, kulturna dediščina, vrednote turističnega razvoja*. ur. S. Uršič in N. Poniž, strani. Ljubljana: Državni svet Republike Slovenije.
- Uredba o Krajinskem parku Sečoveljske soline. *Uradni list Republike Slovenije*, št. 29/2001.
- Vukasović, T. 2012. *Trženje: od temeljev trženja do strateškega tržnega načrtovanja*. Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Zwingle, E. 2007. Sečoveljske soline. *National Geographic. Slovenija* 2 (9): 34–45.

Žagar, Z. 2006. *Muzej solinarstva*. Piran: Pomorski muzej »Sergej Mašera«.

Žitko, D. 2009. *Soline: ogrožena kulturna krajina*. Piran: Pomorski muzej »Sergej Mašera«;
Koper: Inštitut za dediščino Sredozemlja, Znanstveno-raziskovalno središče.

PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik

Priloga 2: Prikaz demografske strukture anketirancev

ANKETNI VPRAŠALNIK

Izberite ali dopolnite ustrezni odgovor!

1. Kolikokrat ste že obiskali Krajinski park Sečoveljske soline?

- Prvič Drugič Park sem obiskal že večkrat.

2. Kako ste se odločili za obisk Krajinskega parka Sečoveljske soline?

- Na osnovi informacij, pridobljenih s spletne strani Krajinskega parka Sečoveljske soline.
- Na osnovi informacij, pridobljenih v turističnih agencijah.
- Na osnovi informacij, pridobljenih iz medijev (televizija, radio ...).
- Na osnovi pripovedovanja znancev (družina, prijatelji ...).
- Drugo: _____

3. Kateri motiv vas je privedel k obisku parka?

Označite le poglobljen motiv!

- Muzej solinarstva
- Opazovanje narave
- Tišina, sprostitev in rekreacija
- Solna polja in spoznavanje tradicionalnega postopka pridobivanja soli
- Obisk prireditve
- Lastno ustvarjanje (snemanje, fotografiranje)
- Obisk trgovine Lera
- Obisk okrepčevalnice »Fioret«
- Obisk multimedijskega centra
- Obisk term
- Drugo:

Priloga 1

4. Kako ocenjujete posamezno turistično ponudbo Krajinskega parka Sečoveljske soline?

Označite stopnjo strinjanja s trditvijo, pri čemer predstavlja 1 – zelo slabo, 2 – slabo, 3 – dobro, 4 – zelo dobro, 5 – odlično

Muzej solinarstva	1	2	3	4	5	Ne vem
Galerija Caserma	1	2	3	4	5	Ne vem
Multimedijski center	1	2	3	4	5	Ne vem
Razgledna ploščad	1	2	3	4	5	Ne vem
Prodajalna Lera	1	2	3	4	5	Ne vem
Dogodki v parku	1	2	3	4	5	Ne vem
Rekreacija in sprehajalne poti	1	2	3	4	5	Ne vem
Solinarski doživljaj	1	2	3	4	5	Ne vem
Terme	1	2	3	4	5	Ne vem

5. Kaj pogrešate v Krajinskem parku Sečoveljske soline?

Izberite stopnjo strinjanja!

	Zelo pogrešam	Nekoliko pogrešam	Ne pogrešam
Več razlage o posameznih zanimivostih.	☐	☐	☐
Več kolesarskih in sprehajalnih poti ter kažipotov.	☐	☐	☐
Lažji dostop.	☐	☐	☐
Več prireditev, razstav.	☐	☐	☐
Več sanitarij.	☐	☐	☐
Več počivališč.	☐	☐	☐
Drugo: _____			

6. O čem bi radi izvedeli več podrobnih informacij?

Označite, kaj bi Vas še bolj zanimalo.

	Me zanima	Me NE zanima
O soli.	☐	☐
O tradicionalni pridelavi soli.	☐	☐
O naravnih vrednotah parka.	☐	☐
O kulturni dediščini parka.	☐	☐
O tem, kaj pomeni zavarovano območje.	☐	☐
O upravljanju parka.	☐	☐
O sedanjem življenju domačinov.	☐	☐
O zgodovini parka.	☐	☐
Drugo: _____		

7. Kaj je po Vašem mnenju v parku najbolj moteče?

Označite s križcem stopnjo strinjanja.

	Zelo moteče	Moteče	Ni moteče
Vstopnina.	☐	☐	☐
Motorna vozila v območju parka.	☐	☐	☐
Smeti in onesnaževanje narave.	☐	☐	☐
Prestrog režim varstva.	☐	☐	☐
Hrup letališča.	☐	☐	☐
Pomanjkanje počivališč.	☐	☐	☐
Pomanjkanje sence.	☐	☐	☐
Drugo: _____			

8. Ali bi morali izboljšati turistično ponudbo v parku?

- Da, z večjo informiranostjo. Da, z ureditvijo okolice.
 Da, z večjim obsegom ponudbe. Ne.

9. Ali boste Krajinski park Sečoveljske soline še kdaj obiskali?

- Da, saj sem bil/a navdušen/a. Da, če bom imel/a več prostega časa.
 Da, če bodo finančno dostopne. Ne, saj me niso pritegnile.
 Mogoče.

10. Spol:

- moški ženski

11. Starost:

- do 20 let 21 do 40 let
 41 do 60 let nad 61 let

12. Narodnost:

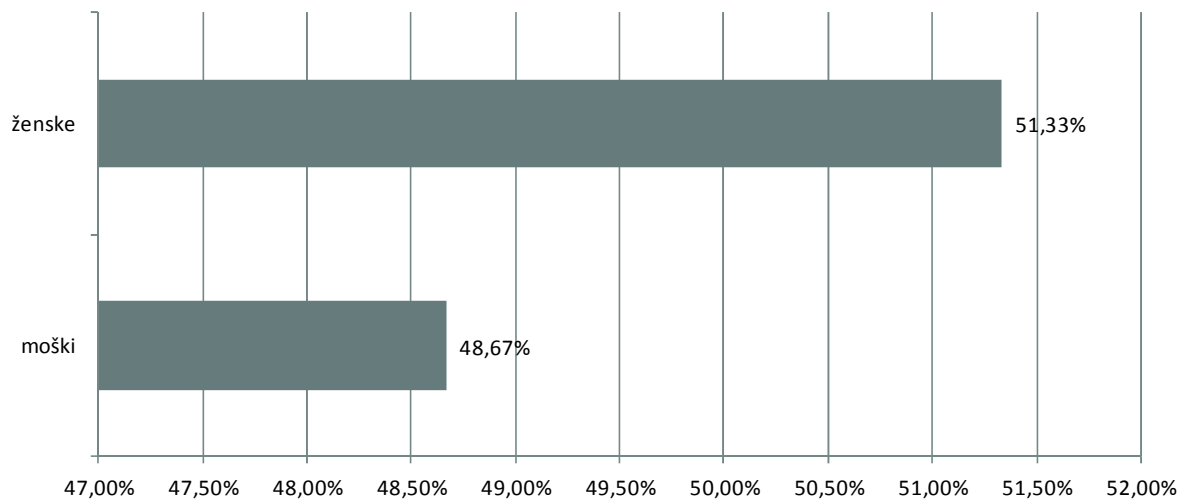
- Slovenec Italijan
 Anglež drugo: _____

13. Izobrazba:

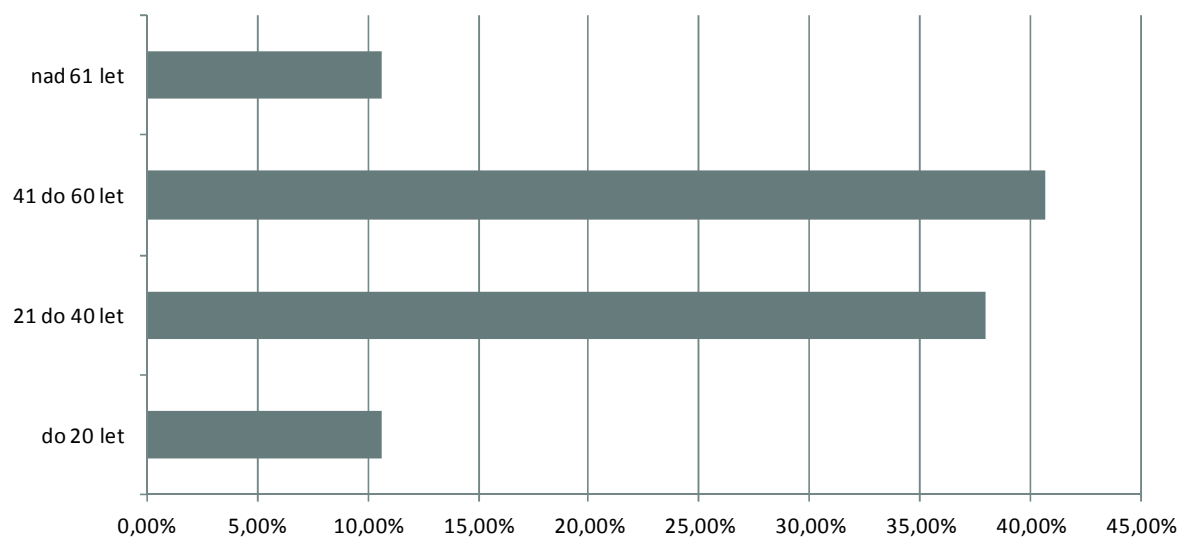
- osnovna šola srednja šola
 višja, visoka šola več

PRIKAZ DEMOGRAFSKE STRUKTURE ANKETIRANCEV

Struktura anketirancev po spolu

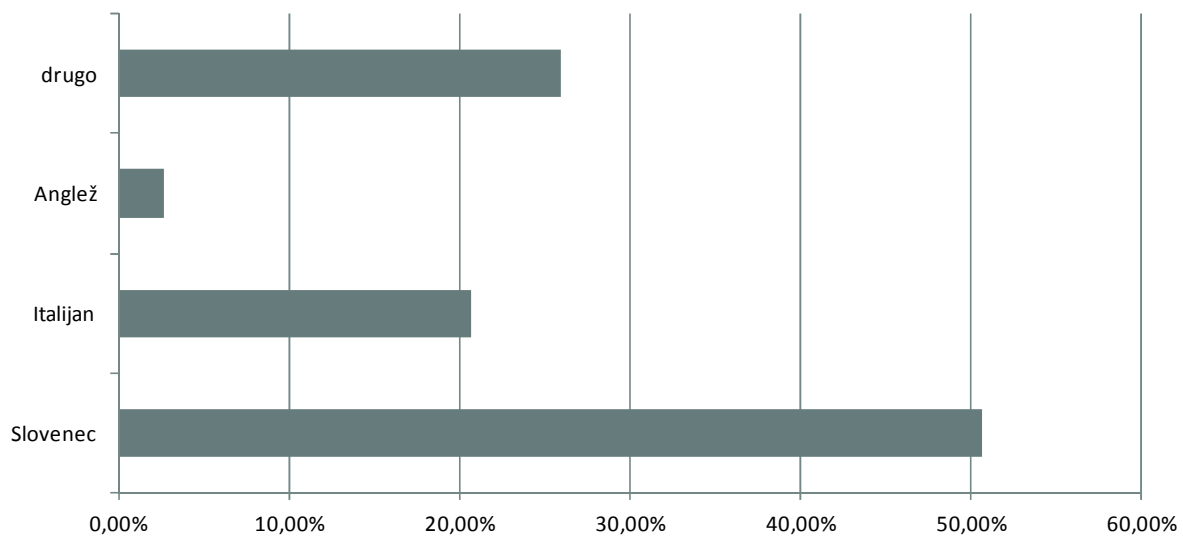

Struktura anketirancev glede na starost

Priloga 2

Struktura anketirancev po narodnosti

Struktura anketirancev glede na doseženo izobrazbo

